

การจัดวารสารและการรายงานข่าวข้ามสื่อของ สำนักข่าวออนไลน์เดอะสแตนดาร์ด: การเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชน ในประเทศไทย พ.ศ. 2563

นันทพร วงษ์เชษฐา¹

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มุ่งศึกษาสำนักข่าวออนไลน์เดอะสแตนดาร์ดในฐานะผู้ส่งสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดวารสารในเว็บไซต์และการรายงานข่าวข้ามสื่อระหว่างเว็บไซต์และอินสตาแกรมของสำนักข่าวออนไลน์เดอะสแตนดาร์ด จากกรณีศึกษาข่าวเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 คือ กลุ่มเยาวชนปลดแอก/คณะประชาชนปลดแอก แนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม และคณะราษฎร ระหว่างวันที่ 21 กุมภาพันธ์ ถึง 26 ธันวาคม พ.ศ. 2563 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา และคัดเลือกข่าวแบบมีเป้าหมายประสงค์ที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 ในเว็บไซต์และอินสตาแกรมจำนวน 330 ชิ้น โดยใช้ทฤษฎีการจัดวารสาร ร่วมกับแนวคิดพัฒนาการของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม ใช้แนวคิดมัลติมีเดีย และการเล่าเรื่องข้ามสื่อ การศึกษาการจัดวารสารในรายงานข่าวในเว็บไซต์ของสำนักข่าวออนไลน์

* วันที่รับบทความ 23 ธันวาคม 2565; วันที่แก้ไขบทความ 25 มกราคม 2566; วันที่ตอบรับบทความ 1 กุมภาพันธ์ 2566

**หมายเหตุ บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่อง *การจัดวารสารและการรายงานข่าวข้ามสื่อของเดอะสแตนดาร์ด: การเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563* ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัย ประเภททุนวิจัยทั่วไป คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กลุ่มวิชาการบริหารการสื่อสาร คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

เดอะสแตนดาร์ดพบการจัดวาระสารที่มีทิศทางของข่าว ทำให้แนวคิดทางการเมืองและการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 โดดเด่นเชิงบวก ในพัฒนาการของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม 4 ระยะ ผ่านการใช้หลักคุณค่าข่าวด้านความขัดแย้ง ความสดทันสมัย และผลกระทบเป็นหลัก ดังนี้

- (1) การจัดวาระสารในระยะก่อตั้ง มุ่งเสนอความเห็นแย้งและความคับข้องใจต่อการเมืองที่มีชนวนคือ คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ยุบพรรคอนาคตใหม่ ซึ่งเป็นภาพตัวแทนของประชาธิปไตยที่หลายฝ่ายเห็นว่าไม่ชอบธรรม
- (2) ระยะรวมตัว เป็นการรวมตัวกันของเยาวชนในสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ เพื่อเรียกร้องประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญฉบับประชาชน เริ่มจากสถาบันการศึกษาชั้นนำของประเทศ ซึ่งการรายงานข่าวของสำนักข่าวออนไลน์เดอะสแตนดาร์ดมีส่วนในการแพร่กระจายสำนึกร่วมของความคับข้องใจของเยาวชนกลุ่มต่างๆ
- (3) ระยะเกิดองค์การ เป็นการรวมตัวอย่างเป็นทางการของเยาวชนสามกลุ่มมีโครงสร้างและเอกลักษณ์ที่ชัดเจนเพื่อขับเคลื่อนข้อเรียกร้องในทิศทางเดียวกันคือ ให้ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ให้แก้ไขรัฐธรรมนูญจากประชาชน และให้ปฏิรูปสถาบันพระมหากษัตริย์ให้อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง ซึ่งสำนักข่าวออนไลน์เดอะสแตนดาร์ดสะท้อนการชุมนุมใหญ่ขององค์การเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนอย่างมีนัยสำคัญ รวมถึงแสดงการตอบรับการชุมนุมของเยาวชน ต่อมาคณะราษฎรได้ยกระดับการเคลื่อนไหวทางการเมืองจากแบบสงบสู่ความรุนแรงขึ้น นำไปสู่การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่กรุงเทพมหานคร โดยรัฐใช้มาตรการสูงขึ้นในการควบคุม สลายการชุมนุมและจับกุมตัวแกนนำ
- (4) ขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองเข้าสู่ระยะเสื่อมถอย จากมาตรการที่เข้มงวดของรัฐและการขาดแกนนำหลักในการเคลื่อนไหวในระยะที่สาม นำไปสู่การปรับเป็นยุทธวิธีให้ทุกคนคือแกนนำ เพื่อให้การเคลื่อนไหวทางการเมืองดำเนินต่อไป แต่การกระจายการเคลื่อนไหวดังกล่าวกลับส่งผลต่อการอ่อนตัวของเจตนารมณ์หลักที่เกิดในระยะการเกิดองค์การ นำไปสู่การเสื่อมถอยของการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในการนี้ สำนักข่าวออนไลน์เดอะสแตนดาร์ด

มุ่งรายงานกิจกรรมการเคลื่อนไหวทางการเมืองมากกว่าการจัดรอบสารและ
อัตนัยสาร ประกอบกับการกลับมาแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019
ระลอกที่ 2 ของประเทศในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ทำให้การเคลื่อนไหวทาง
การเมืองชะงักลง ส่วนการรายงานข่าวข้ามสื่อระหว่างเว็บไซต์และอินสตาแกรม
ของเดอะสแตนด์การ์ดพบ (1) การใช้มีัลติมีเดียในเว็บไซต์ของสำนักข่าวออนไลน์
เดอะสแตนด์การ์ด ได้แก่ เนื้อข่าว ภาพ และการรายงานข่าวสด/วิดีโอ ในการ
จัดวาระสารในทิศทางที่สะท้อนการต่อสู้ทางการเมืองของขบวนการเคลื่อนไหว
ทางการเมืองของเยาวชน พ.ศ. 2563 สร้างความชอบธรรมของการชุมนุม และ
แสดงเจตนาภรณ์ของประชาชน มากกว่าการรายงานข่าวการเคลื่อนไหวของ
คู่ขัดแย้ง ได้แก่ รัฐ และขบวนการโต้กลับซึ่งเห็นแย้งต่อขบวนการเคลื่อนไหว
ทางการเมืองของเยาวชน มีการใช้จุดเด่นของสื่อใหม่ในการทยอยเพิ่มเนื้อข่าวใน
ข่าวเดิมเมื่อเวลาผ่านไปในลักษณะพอกเนื้อหา ทำให้ผู้รับสารติดตามสถานการณ์
สำคัญจากข่าวเพียงข่าวเดียว ขณะที่ใช้ภาพข่าวและการรายงานข่าวสดเป็นทางลัด
ในข่าวการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนที่มีพลวัต ส่วนการรายงานข้ามสื่อ
ระหว่างเว็บไซต์และอินสตาแกรมของสำนักข่าวออนไลน์เดอะสแตนด์การ์ดพบว่า
ข่าวส่วนใหญ่ใช้แนวคิดการข้ามสื่อ คือเนื้อข่าวในเว็บไซต์ไม่แตกต่างจากเนื้อข่าว
อินสตาแกรมอย่างมีนัยสำคัญ แม้จะมีการใช้ภาพข่าวจำนวนมาก แต่การจัดเนื้อข่าว
ยังไม่ได้ใช้ศักยภาพเด่นของอินสตาแกรมอย่างเต็มที่

สรุปได้ว่า เดอะสแตนด์การ์ดมีอิทธิพลในการทำให้ผู้รับสารคิดเกี่ยวกับ
เรื่องใดในทิศทางใดด้วยการจัดวาระสาร ร่วมกับการใช้มีัลติมีเดียทำให้การ
เคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 เป็นภาพเชิงบวก
ขณะที่การรายงานข้ามสื่อระหว่างเว็บไซต์และอินสตาแกรมนั้น ยังไม่ได้ใช้
คุณลักษณะเฉพาะของความเป็นสื่อใหม่อย่างเต็มศักยภาพ

คำสำคัญ: สำนักข่าวออนไลน์ สำนักข่าวออนไลน์เดอะสแตนด์การ์ด การจัดวาระสาร
การรายงานข่าวข้ามสื่อ ขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมือง

Agenda Setting and Cross Media News Reporting of The Standard: Thailand Youth Political Movement 2020

Nantaporn Wongchestha²

Abstract

The article aims to study the agenda setting of the Standard, an online news agency, as sender on its website and its cross-media reporting between the website and Instagram on the youth political movement in Thailand which were Free Youth/Free People, the United Front of Thammasat and Demonstration, and the People from February 21 to December 26, 2020. This is a qualitative research based on a content analysis of 330 pieces of news and articles from the Standard, applying agenda-setting theory and the 4 stages of a new social movement development concept, as well as multimedia, and cross-media concepts. The study found that the Standard's news reporting generated salience to the youth political movement 2020 through news values regarding conflict, timeliness, and impact. (1) At the emergence stage, the news focused on the contentious disagreement of the Constitutional Court that dissolved the Future Forward Party, which represented democracy. (2) The coalescence stage started when the students in leading universities joined together to publicize the demand of democracy and the people's constitution. The Standard reported the sense of collective contentious

² Assistant Professor, Department of Communication Management, Faculty of Journalism and Mass Communication, Thammasat University

in academic institutes over Thailand. (3) The bureaucratization stage brought about formalization of anti-government organizations that shared the same political demands, which were the resignation of Prime Minister, Prayut Chan-o-cha, the passage of amendment bills to pave the way for a brand-new charter, and reforms of the monarchy. The news reflected the youth movement's major events significantly as well as high support from the mass, especially youths. The youth political movement turned violent and challenged the monarchy, resulting in a state of emergency in Bangkok to outlaw movement activities. (4) The decline stage was caused by increased state action to control, disperse protests and arrests of key protest leaders, which resulted in free direction and collective movement. Therefore, the people organization announced that everyone could be a leader in the political movement. The rallies were held independently in many areas at the same time, and while they received widespread support, they diluted the momentum of the youth movement. In addition, the second wave of COVID-19 in December led to a political deadlock in the movement.

According to cross-media reporting between Standard's news website and Instagram, the study discovered that the major multimedia used in the Standard's news website were news writing, photographs, and live broadcasting/video, which aided the agenda setting of the youth political movement in terms of legitimacy and mass intention rather than news about the oppositions neither state nor the contra-protests. The outstanding of applying new media advantage was news reporting and add on news continuously when time passed by in a single news for receivers to follow core event in one news. Moreover, photographs and live broadcasting were used as short cut to dynamic youth movements.

The most of cross-media reporting is done in cross-media not transmedia which means that the content in both channels is insignificant different. Although the numbers of photographs are used in Instagram but the news reporting has not applied to maximize Instagram's potential.

Finally, the Standard had an impact on what people should think about and in which direction they should think about it by setting agendas in favor of youth political movements. And cross-media reporting of the Standard between the website and Instagram has not reached both platforms' potential.

Keywords: online news, The Standard online news agency, agenda setting, cross-media news reporting, political movement

บทนำ

ปรากฏการณ์การเปลี่ยนฉับพลันด้านสื่อ (media disruption) เป็นผลของการเปลี่ยนฉับพลันทางดิจิทัล (digital disruption) จากนวัตกรรมเทคโนโลยีการสื่อสาร การเติบโตของโทรศัพท์เคลื่อนที่อัจฉริยะและเครือข่ายสื่อสังคมซึ่งกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชน รวมถึงพฤติกรรมที่เปิดรับสารที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้รับสาร ส่งผลต่อการย้ายงบประมาณการลงโฆษณาจากสื่อดั้งเดิมสู่สื่อใหม่ และกระทบต่อการผลิตและการแพร่กระจายสารของอุตสาหกรรมสื่อ ขณะที่สื่อมวลชนยังคงต้องทำหน้าที่พื้นฐานในงานวารสารศาสตร์เพื่อแสวงหาและรายงานข่าวที่สำคัญต่อสาธารณชนในฐานะสินค้าสาธารณะ (Pavlik, 2022) อุตสาหกรรมสื่อมวลชนในประเทศไทย โดยหนังสือพิมพ์เป็นหนึ่งในสื่อที่ได้รับผลกระทบจากการย้ายงบประมาณซึ่งลดลงอย่างชัดเจนตั้งแต่ พ.ศ. 2556 ต่อมาหนังสือพิมพ์ *บางกอกโพสต์* กล่าวถึงการลดลงของรายได้จากการโฆษณาในรายงานประจำปี พ.ศ. 2559 เช่นเดียวกับรายงานคณะกรรมการในรายงานประจำปี 2559 ของบริษัท มติชน จำกัด (วิรัตน์ แสงทองคำ, 2561) รายงานของสำนักข่าว TCIJ (2562) กล่าวถึงการปรับตัวหนังสือพิมพ์เพื่อสอดรับกับการเปลี่ยนแปลง โดยหนังสือพิมพ์ *บ้านเมือง บางกอกโพสต์* และ *เดอะเนชั่น* ยุติฉบับพิมพ์และเผยแพร่ช่องทางออนไลน์อย่างเดียว ขณะที่สื่อหนังสือพิมพ์บางรายยังคงผลิตทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ควบคู่สื่อออนไลน์ทั้งในเว็บไซต์และเครือข่ายสื่อสังคม เช่น หนังสือพิมพ์ *ไทยรัฐ ข่าวสด* และ *มติชน* นอกจากนี้ สื่อใหม่ยังเปิดโอกาสให้สำนักข่าวออนไลน์รายใหม่ ซึ่งไม่ได้มาจากฐานสื่อหนังสือพิมพ์เข้ามาดำเนินกิจการสื่อมวลชนในฐานะธุรกิจสตาร์ทอัพ (startup business) ที่อาศัยเทคโนโลยี และ/หรือนวัตกรรมมาใช้เป็นหัวใจหลักในการรายงานข่าวที่มีต้นทุนการผลิตต่ำ ซึ่งมักเป็นสำนักข่าวขนาดเล็กที่บริหารงานโดยบุคลากรที่เคยอยู่ในวงการสื่อมวลชนแบบดั้งเดิม แต่เล็งเห็นโอกาสทางธุรกิจในการนำเสนอเนื้อหาเฉพาะด้านที่สามารถทำซ้ำได้ (repeatable) และขยายกิจการได้ง่าย (scalable) (ณฤทธิ์ วรพงษ์ดี, 2559) อาทิ สำนักข่าวออนไลน์เดอะแมทเทอร์ (The Matter) สำนักข่าวออนไลน์เดอะโมเมนตัม (The Momentum) และสำนักข่าวออนไลน์

เดอะสแตนดาร์ด (The Standard) ซึ่งเกิดในเวลาใกล้เคียงกัน (วชิรวิษณุ กิตติชาติพรพัฒน์, 2560)

สภาพปัญหา

การที่ Walter Lippman กล่าวถึงอำนาจของสื่อมวลชนในหนังสือชื่อ *Public Opinion* (1922) ว่า สื่อมวลชนไม่ได้สะท้อนความเป็นจริง หากแต่เป็นผู้สร้างความจริงให้เกิดแก่ผู้รับสาร เพราะสื่อมวลชนเป็นผู้เชื่อมต่อระหว่างโลก วัตถุประสงค์ภายนอกกับโลกในหัวของผู้รับสาร ต่อมา Cohen (1963) กำหนดมโนทัศน์ (conceptualize) ของการจัดวาระสารว่า สื่อมวลชนอาจไม่ประสบความสำเร็จ ในการบอกให้ผู้รับสารคิดอะไร (what to think) แต่สำเร็จอย่างน่าทึ่งในการทำ ให้ผู้รับสารคิดเกี่ยวกับอะไร (what to think about) ในโลกที่คนแต่ละคนมอง โลกต่างกัน ขึ้นอยู่กับว่า พวกเขาใช้แผนที่ที่ใครเป็นผู้วาดขึ้นในการอ้างอิง (จาก นักเขียน บรรณาธิการ และสำนักพิมพ์ใด) ซึ่งส่งผลต่อการขยายงานวิจัยเรื่อง การจัดวาระสารของสื่อมวลชน จนนำไปสู่กระบวนการทศวรรษการจัดวาระสารจากการ วิจัยของแม็คคอมบส์และชอว์ (McCombs and Shaw, 1968) เป็นแนวคิดและ ทฤษฎีที่กล่าวถึงการทำงานของสื่อมวลชนในบริบทของสื่อดั้งเดิม เป็นเหตุให้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาการจัดวาระสารของสื่อมวลชนในบริบทสื่อใหม่ โดยใช้สำนักข่าว ออนไลน์เดอะสแตนดาร์ดเป็นหน่วยศึกษา เนื่องจากการสำรวจข้อมูลเปรียบเทียบ ระหว่างสำนักข่าวออนไลน์ 3 แห่ง คือ เดอะแมทเทอร์ เดอะโมเมนตัม และ เดอะสแตนดาร์ด ซึ่งก่อตั้งในเวลาใกล้เคียงกัน (ช่วง พ.ศ. 2559-2560) ณ วันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 พบว่า เดอะสแตนดาร์ดเป็นสำนักข่าวออนไลน์ที่ได้รับความนิยมสนใจติดตามจากประชาชนเป็นอันดับหนึ่ง ในทุกช่องทาง ไม่ว่าเฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ และอินสตาแกรม (โปรดดูตารางที่ 1) ซึ่งสาเหตุของความสนใจติดตาม จากประชาชนนั้นอาจมาจากผู้ก่อตั้งและบริหารงานคือ วงศ์ทอง ชัยณรงค์สิงห์ อดีตผู้ก่อตั้งนิตยสาร *อะเดย์* นิตยสารที่มีเนื้อหาตอบสนองความต้องการ ของคนรุ่นใหม่และได้รับความนิยมกว่า 17 ปี และได้ก่อตั้งสำนักข่าวออนไลน์ เดอะโมเมนตัม เพื่อตอบสนองต่อการเข้ามาของสื่อใหม่ แต่เมื่อวงศ์ทองได้ลา

นอกจาก *อะเดย์* คณะทำงานของเดอะโมเมนตัมก็ได้ลาออกตามวงศ์ทงมาเพื่อก่อตั้งสำนักข่าวออนไลน์เดอะสแตนดาร์ด (positioningmag, 2560)

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบจำนวนบัญชีของผู้ติดตามสื่อออนไลน์ 3 ราย ใน 4 แพลตฟอร์ม (ข้อมูล ณ 22 กุมภาพันธ์ 2565)

สื่อออนไลน์	เว็บไซต์	เฟซบุ๊ก	ทวิตเตอร์	อิน스타그램
เดอะแมทเทอร์	thematter.com	facebook.com/ thematterco ผู้ติดตาม 1,517,409 บัญชี	@thematterco ผู้ติดตาม 330,000 บัญชี	thematter.co จำนวนโพสต์ 917 โพสต์ ผู้ติดตาม 74,100 บัญชี
เดอะโมเมนตัม	themomentum.com	www.facebook. com/ themomentmco/ ผู้ติดตาม 527,603 บัญชี	@themomentu- mco ผู้ติดตาม 193,600 บัญชี	themomentumco จำนวนโพสต์ 1,416 โพสต์ ผู้ติดตาม 27,400 บัญชี
เดอะ สแตนดาร์ด	thestandard.com	@thestandardth ผู้ติดตาม 2,717,883 บัญชี	@thestandardth ผู้ติดตาม 614,100 บัญชี	thestandardth.ig จำนวนโพสต์ 13,864 โพสต์ ผู้ติดตาม 341,000 บัญชี

ในการศึกษาการจัดวารสารของสำนักข่าวออนไลน์เดอะสแตนดาร์ดครั้งนี้ (ต่อไปในบทความนี้เรียก “เดอะสแตนดาร์ด”) ผู้วิจัยใช้กรณีการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 ด้วยเห็นว่า เป็นการเคลื่อนไหวทางการเมืองขนาดใหญ่ของเยาวชนครั้งแรกในรอบเกือบ 20 ปี นับจากการเคลื่อนไหวทางการเมืองซึ่งดำเนินโดยผู้ใหญ่ ได้แก่ พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย พ.ศ. 2548-2552 และกลุ่มคณะกรรมการประชาชนเพื่อการเปลี่ยนแปลงประเทศไทยให้เป็นประชาธิปไตยที่สมบูรณ์อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข (กปปส.) พ.ศ. 2556-2557 อีกทั้งการรายงานข่าวการเคลื่อนไหว

ทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทยในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2563 ของเดอะสแตนดาร์ด ทำให้เดอะสแตนดาร์ดเป็นหนึ่งในสื่อจำนวนมากที่ถูกลำบากงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตรวจสอบ และให้ระงับการออกอากาศรายการที่มีเนื้อหาสาระที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ตามคำสั่งของหัวหน้าผู้รับผิดชอบในการแก้ไขสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรง ฉบับที่ 4/2563 ลงวันที่ 15 ตุลาคม พ.ศ. 2563 ในการนี้ เดอะสแตนดาร์ดเรียกร้องให้มีการทบทวนคำสั่งดังกล่าว เพื่อไม่เป็นการละเมิดต่อเสรีภาพในการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน ซึ่งกระทบต่อสิทธิการรับรู้ข่าวสารข้อมูลอย่างครบถ้วนของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย และยืนยันเสรีภาพในการนำเสนอข่าวสารอย่างถูกต้องรอบด้านตามหลักจรรยาบรรณวิชาชีพของสื่อมวลชน และเหตุการณ์นี้ทำให้มีผู้ใช้แฮชแท็กว่า #saveสื่อเสรี (ปกป้องเสรีภาพของสื่อ) ในทวิตเตอร์ถึงกว่าสองแสนครั้ง (เดอะสแตนดาร์ด, 19 ตุลาคม 2563ก&ข)

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังสนใจศึกษาการรายงานข่าวข้ามสื่อของเดอะสแตนดาร์ด ระหว่างเว็บไซต์กับอินสตาแกรมว่า เดอะสแตนดาร์ดได้ใช้คุณลักษณะเด่นของสื่อที่แตกต่างกันในการรายงานข่าวข้ามสื่ออย่างไร เพราะนอกจากการรายงานข่าวเว็บไซต์เป็นแหล่งสารหลักของเดอะสแตนดาร์ดแล้ว เดอะสแตนดาร์ดให้ความสำคัญกับการผลิตสารในอินสตาแกรม thestandardth.ig เนื่องจากเป็นช่องทางที่กลุ่มเป้าหมายของเดอะสแตนดาร์ดคือ กลุ่มคนเมืองผู้มีอายุระหว่าง 15-40 ปี หรือ urban young adults เปิดรับมากที่สุด (ผู้จัดการออนไลน์, 2563; Young Matter, 2018) เห็นได้ว่า เดอะสแตนดาร์ดโพสต์ข่าวในอินสตาแกรมจำนวน 13,864 โพสต์ สูงกว่าเดอะเมทเทอร์ และเดอะโมเมนตัมในอัตราส่วนหลายเท่า รวมถึงเดอะสแตนดาร์ด มีบัญชีผู้ติดตามในอินสตาแกรมถึง 341,000 บัญชี มากกว่าเดอะเมทเทอร์เกือบห้าเท่า และมากกว่าเดอะโมเมนตัมกว่า 12 เท่า (ตารางที่ 1) สอดคล้องกับผลสำรวจของ NapoleonCat.com (2020) พบว่า ผู้ใช้อินสตาแกรมรวม 14 ล้านบัญชี พ.ศ. 2563 ในประเทศไทย จำนวนร้อยละ 70 ของบัญชีผู้ใช้อินสตาแกรมอยู่ในช่วงอายุ 18-24 ปี และ 25-34 ปี ถึง

12.3 ล่ามบัญชี และงานวิจัยของ TWF Agency (2020) และสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (2563) พบว่า ผู้ใช้อินستاแกรมเป็นกลุ่มที่มีกลุ่ม Gen Millennial หรือ Gen Y (เกิดระหว่าง พ.ศ. 2524-2539) และ Gen Z (เกิดตั้งแต่ พ.ศ. 2540-2555) แสดงให้เห็นว่า ผู้รับสารเป้าหมายของเดอะสแตนดาร์ดครอบคลุมกลุ่มเยาวชนด้วย นอกจากนี้ บัญชีผู้ใช้อินستاแกรมมีอัตราเติบโตแบบก้าวกระโดดนับตั้งแต่ พ.ศ. 2562 โดยเฉพาะในกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่นิยมแพลตฟอร์มที่ให้ข้อมูลทันสมัย มีเนื้อหาที่เข้าใจง่ายร่วมกับการใช้ภาพ (Abiola, 2021)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดวางสาระในรายงานข่าว: การเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 ในเว็บไซต์ของสำนักข่าวออนไลน์เดอะสแตนดาร์ด

2. เพื่อศึกษาการรายงานข่าวข้ามสื่อระหว่างเว็บไซต์และอินستاแกรม: การเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 ของสำนักข่าวออนไลน์เดอะสแตนดาร์ด

ขอบเขตการวิจัย

การรายงานข่าวของสำนักข่าวออนไลน์เดอะสแตนดาร์ด ในเว็บไซต์และอินستاแกรม กรณีการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย ได้แก่ กลุ่มเยาวชนปลดแอก/คณะประชาชนปลดแอก แนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม คณะราษฎรและกลุ่มราษฎร เนื่องจากมีข้อเรียกร้องทางการเมืองในทิศทางเดียวกัน คือ ให้พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ และให้ปฏิรูปสถาบันกษัตริย์ ตั้งแต่วันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ. 2563

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

การเผยแพร่ผลการวิจัยในวารสารวิชาการเพื่อนำไปสู่การอภิปรายความทางวิชาการ ทำให้ผู้สนใจมีความรู้เกี่ยวกับการจัดวารสาร และการรายงานข่าวข้ามสื่อ นักวิชาชีพสื่อสารมวลชนสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัยไปปรับใช้ในการจัดวารสารในการรายงานข่าวของสำนักข่าวออนไลน์ รวมถึงการรายงานข่าวข้ามสื่อได้ ส่วนหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคประชาชน และผู้สนใจสามารถนำความรู้ไปอธิบายปรากฏการณ์ ทำความเข้าใจ หรือประยุกต์ใช้ในการจัดวารสาร และการรายงานข่าวข้ามสื่อ รวมถึงการขยายผลองค์ความรู้ด้านนี้ต่อไป

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องการจัดวารสารในรายงานข่าวกรณีการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 ในเว็บไซต์ของเดอะสแตนดาร์ด มุ่งศึกษาทฤษฎีการจัดวารสาร (agenda setting) ที่ทำให้เหตุการณ์หรือประเด็นโดดเด่นด้วยหลักคุณค่าข่าวในระยะต่างๆ ตามช่วงของแนวคิดพัฒนาการของการเคลื่อนไหวทางสังคม ส่วนการศึกษาเรื่องการรายงานข่าวข้ามสื่อระหว่างเว็บไซต์และอินสตาแกรมใช้แนวคิดมัลติมีเดีย และแนวคิดการเล่าเรื่องข้ามสื่อ ดังนี้

1. **ทฤษฎีการจัดวารสาร** เป็นกระบวนการที่สื่อมวลชนจัดให้ประเด็นหรือเหตุการณ์มีความโดดเด่น หรือความสัมพันธ์ของประเด็นหนึ่งเหนืออีกประเด็นอื่นให้สาธารณชนรับรู้ โดยใช้เกณฑ์การประเมินคุณค่าของข่าว (Kaid and Holtz-Bacha, 2008) ได้แก่ ความสดทันสมัยหรือความรวดเร็ว ความใกล้ชิด ความเด่น ผลกระทบ ความขัดแย้ง ความลึกลับและความมีเงื่อนงำ ความสนใจตามปฏุนวิสัย ความใหม่ ความผิดปกติ และเพศ (Brooks et al., 2014; มาลี บุญศิริพันธ์, 2561) ความสำเร็จของการจัดวารสารของสื่อมวลชนขึ้นอยู่กับการจัดลำดับสารสองลำดับ ประกอบด้วยการจัดวารสารลำดับแรกคือ การชูประเด็นหรือเหตุการณ์ให้โดดเด่นจนผู้รับสารคิดเกี่ยวกับประเด็นหรือเหตุการณ์นั้น การจัดวารสารลำดับที่สอง ได้แก่ การจัดกรอบสารคือ การจูงใจ

หรือสร้างอิทธิพลต่อผู้รับสารด้วยการชวนให้คิดหรือตีความ และการอัดฉีดสารคือ เสนอสารซ้ำๆ เพื่อให้ผู้รับสารจดจำ ระลึกถึง และให้ความสำคัญต่อประเด็นนั้น

2. แนวคิดขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม คือ การเคลื่อนไหวของ ขบวนการที่มีเจตนาธรรมซึ่งเชื่อมโยงกับมโนคติและวิธีการได้สิ่งที่ต้องการ เป็น กระบวนการทางสังคมหรือเหตุการณ์ที่ไม่อยู่ในโครงสร้างปกติทางสังคม มีลักษณะสำคัญคือ ความพยายามแบบรวมหมู่ในช่วงเวลาหนึ่ง จากความร่วมมือ และการสร้างเอกลักษณ์ของกลุ่มเพื่อประท้วงหรือโต้แย้งกับผู้มีอำนาจในสาม ลักษณะ ได้แก่ การโต้แย้งอย่างสงบ การสร้างภาวะชะงักงัน และการใช้ความรุนแรง (Tilly and Tarrow, 2015) ในงานวิจัยนี้หมายถึง ขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองเพื่อสร้างข้อเรียกร้องต่อผู้มีอำนาจของรัฐในพื้นที่การเมือง ซึ่ง Christiansen (2009) แบ่งพัฒนาการของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ (1) การก่อตัวเป็นระยะที่บุคคล/กลุ่มตระหนักถึงปัญหาและไม่พอใจของต่อสิ่งที่เกิดขึ้นในปรากฏการณ์ (2) การรวมตัวเป็นเพียงการรวมตัวอย่างหลวมๆ หรือสร้างสำนึกของความไม่พอใจประชานิยม ซึ่งต้องการการตอบสนองอย่างเปิดเผยและแพร่กระจายในวงกว้าง (3) การเกิดองค์การเป็นการจัดการของหน่วยงานที่มีโครงสร้างเพื่อยกระดับของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมให้มีความชัดเจนและดำเนินกลยุทธ์ระหว่างพันธมิตร และ (4) การเสื่อมถอย ซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากการถูกปราบปราม การเปลี่ยนสถานะเป็นความร่วมมือ ขบวนการประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการเคลื่อนไหว (Miller, 1999)

3. แนวคิดมัลติมีเดีย คือ การใช้สื่อผสม มัลติมีเดียช่วยให้สื่อออนไลน์ สามารถรายงานข่าวได้หลายรูปแบบ หรือใช้รูปแบบของตัวบทได้มากกว่าหนึ่งประเภทในข่าวเดียวกัน สามารถสร้างการมีส่วนร่วมของผู้รับสารโดยมี อินเทอร์เน็ตเป็นช่องทางสำคัญในการสร้างประสบการณ์การเปิดรับสารมัลติมีเดียของผู้รับสาร (Phillips, 2012) อาทิ ตัวบท (text) หรือเนื้อข่าว ภาพ (visual content) ได้แก่ ภาพถ่าย กราฟิก/ภาพวาด รวมถึงวีดิทัศน์และภาพเคลื่อนไหว (Ekaterina and Gioglio, 2014) ร่วมกับการใช้คุณสมบัติของข่าวออนไลน์ ได้แก่ ความสามารถในการเชื่อมต่อกัน (hypertextuality) ระดับต่างๆ และการสร้าง

ปฏิสัมพันธ์ทำให้การเชื่อมต่อตัวบทไม่ขึ้นอยู่กับวิธีการดั้งเดิม ลำดับเวลา หรือการเล่าเรื่องตามตรรกะแบบเดิม (Kawamoto, 2003) การรายงานข่าว ส่วนใหญ่ใช้แนวทางการเขียนแบบปิรามิดหัวคว่ำ และ 5W1H ขณะที่ภาพข่าว คือสารซึ่งผ่านกระบวนการคัดเลือก จัดวางองค์ประกอบ ร่วมกับการกระทำต่อ ภาพของสื่อมวลชน เพื่อสื่อความหมายโดยตรงคือสะท้อนความจริง และ/หรือ ความหมายโดยนัยของผู้สร้างสรรค์ในการสื่อความหมาย (Barthes, 1977) ส่วน การรายงานข่าวสดช่วยสร้างความรู้สึกปัจจุบันทันด่วน ช่วยให้เห็นสถานการณ์ที่ ชับซ้อนทั้งภาพและเสียงได้ด้วยตาของผู้รับสารเอง ซึ่งคล้ายกับการรายงานข่าว ทางโทรทัศน์ที่ Tarrow (2011) เห็นว่า สื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลในการสร้างการ เคลื่อนไหวทางการเมืองมากกว่าสื่อสิ่งพิมพ์และวิทยุ และช่วยเรียกความสนใจ ของประชาชนจากการแสดงให้เห็นความคับข้องใจที่สะสมและถูกเพิกเฉยมา เป็นเวลานานได้ ส่วน Bull (2016) ตั้งข้อสังเกตว่า นักวารสารศาสตร์ที่มาจาก สื่อหนังสือพิมพ์มักให้ความสำคัญกับเนื้อข่าว ขณะที่นักวารสารศาสตร์ที่มาจาก สื่อโทรทัศน์มักมุ่งเรื่องการใช้มิติทัศน์

4. แนวคิดการเล่าเรื่องข้ามสื่อ หมายถึงการที่สารจากสื่อหนึ่งถูก นำเสนอไปยังอีกสื่อหนึ่ง แบ่งได้ 2 กลุ่ม คือ การข้ามสื่อ (cross-media) และการ เล่าเรื่องข้ามสื่อ (transmedia) โดยที่การข้ามสื่อหมายถึงการส่งสารชุดเดียวกัน ผ่านช่องทางสื่อที่แตกต่างกัน ผู้รับสารจึงเห็นสารเหมือนกันไม่ว่าจะรับสารผ่าน ช่องทางใด ขณะที่การเล่าเรื่องข้ามสื่อตามความหมายของ Jenkins (2011) เป็นการเสนอเนื้อหาที่ไหลข้ามสื่อ หมายถึงเรื่องที่มีแก่นเรื่องเดียวกันสามารถ แยกการนำเสนอออกเป็นเรื่องย่อยที่มีความสัมพันธ์กับเรื่องหลัก แต่มีเนื้อหา ไม่เหมือนกันแบบทาบสนิท ซึ่งการข้ามสื่อหรือการเล่าเรื่องข้ามสื่อแสดงให้เห็น การปรับตัวของเนื้อข่าวจากสื่อดั้งเดิมไปสู่สื่อใหม่ ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะ ของสื่อแต่ละแพลตฟอร์ม ทำให้สามารถพัฒนาเนื้อหา สร้างการมีส่วนร่วมกับ สาธารณชนได้อย่างรวดเร็วในราคาถูก ซึ่ง Pavlik (2022) แบ่งการปรับตัวของ เนื้อข่าวแบ่งออกเป็นสี่แบบ คือ (1) ข่าวที่นำเนื้อหาซึ่งผลิตขึ้นเพื่อสื่อหนึ่ง เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ ไปนำเสนอซ้ำในสื่อใหม่โดยไม่ได้มีการปรับเปลี่ยนอย่างไร (2) ข่าวที่

ผลิตขึ้นเพื่อเผยแพร่ในสื่อใหม่ แต่ยังใช้วิธีการออกแบบเนื้อหาแบบสื่อดั้งเดิมหรือแอนะล็อก คือให้ความสำคัญกับการเขียนเป็นหลักและใช้แนวทางการเขียนแบบพีระมิดหัวคว่ำ และ 5W1H (3) การรายงานข่าวที่ปรับตัวเข้าสู่สื่อใหม่ แต่ใช้การจัดเนื้อหาเหมือนแบบที่ 2 เพียงเพิ่มการเชื่อมโยงไปยังข่าวอื่น และให้ความสำคัญกับการเขียนหรือใช้มัลติมีเดียด้วย และ (4) ข่าวที่ถูกผลิตขึ้นเพื่อใช้ในสื่อใหม่ตามสมรรถนะที่เป็นเอกลักษณ์ของสื่อใหม่ที่มีความเป็นสื่อดิจิทัล เข้าถึงเครื่องรับดิจิทัล สร้างปฏิสัมพันธ์ รายงานด้วยฐานข้อมูล การใช้ภาพสามมิติ รวมถึงตัวบทที่เกิดขึ้นในเวลาเดียวกันและสอดคล้องกัน

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชน ในงานของ Mucundorfeanu and Vana (2012) เป็นการตรวจสอบอิทธิพลของสื่อมวลชนในโรมาเนีย ภายใต้กรอบการจิวาระสาร การตีกรอบสาร และการอัดฉีดสาร ควบคู่กับการวิเคราะห์เนื้อหาจากสื่อโทรทัศน์ในช่วงไพรม์ไทม์ พบว่า สื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อการจิวาระสารแก่ผู้รับสารชาวโรมาเนีย Baylor (1996) ศึกษาการรายงานข่าวช่วงค่ำของสถานีโทรทัศน์ NBC เกี่ยวกับการประท้วงของชนพื้นเมืองอเมริกันระหว่าง ค.ศ. 1968-1979 พบว่า ชนพื้นเมืองอเมริกันพยายามแสดงกิจกรรมประท้วงเพื่อเรียกร้องความสนใจจากสื่อมวลชน แต่สื่อมวลชนไม่ได้รายงานข่าวนี้มากเท่าที่ควร เนื่องจากข้อเรียกร้องของขบวนการเคลื่อนไหวของชนพื้นเมืองอเมริกันมีเนื้อหาซับซ้อนและยากในการอธิบายให้ผู้รับสารเข้าใจในเวลาสั้นๆ อีกทั้งมีประเด็นการเคลื่อนไหวอื่นๆ ที่สื่อมวลชนสนใจมากกว่า งานของ Smith et al. (2001) ศึกษาการจิวาระสารในการรายงานข่าวของการประท้วงของหนังสือพิมพ์และโทรทัศน์ ระหว่าง ค.ศ. 1982-1991 พบว่า รูปแบบการสื่อสารของสื่อมวลชน ได้แก่ การพรรณนาเกี่ยวกับการประท้วงและวัตถุประสงค์ การให้รายละเอียดของการประท้วงเป็นตอนหรือตามแก่นเรื่อง และการเสนอเนื้อหาที่เป็นคุณต่อผู้ประท้วงมากกว่าต่อรัฐ ซึ่งมีผลต่อการตีความของสาธารณชน ส่วน Amenta and Elliott (2017) ศึกษาอิทธิพลขององค์การขบวนการเคลื่อนไหว

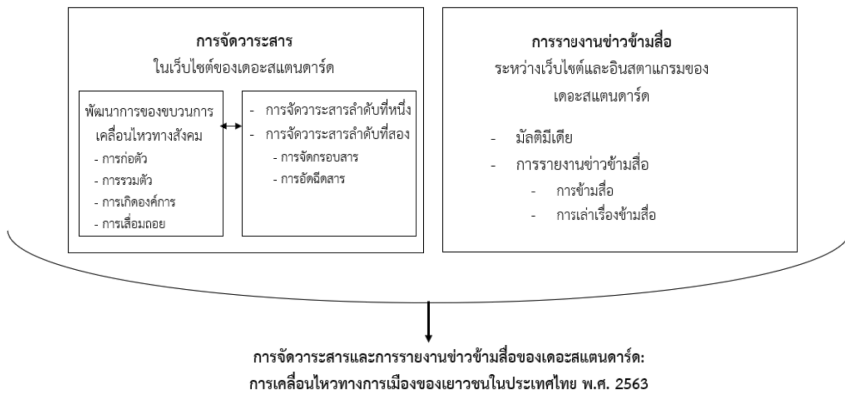
ต่อสื่อมวลชน พบว่า ปัจจัยที่มีผลให้สื่อมวลชนรายงานข่าวการเคลื่อนไหวทางสังคม ได้แก่ บุคลิกของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม เช่น ศักยภาพในการสร้างภาวะชะงักงัน และครอบคลุมเป็นบริเวณกว้าง และบริบททางการเมือง ความมีเอกภาพของขบวนการและการบังคับใช้นโยบายของรัฐ และงานของ Elliott et al. (2016) พบว่า ความเป็นองค์การทำให้การเคลื่อนไหวของกลุ่มความหลากหลายทางเพศ (LGBT) ได้รับความสนใจรายงานข่าวจากสื่อมวลชนจากหนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่สามฉบับในสหรัฐอเมริกามากขึ้นในช่วงทศวรรษ 1990 จากปัจจัยความเป็นองค์การและเอกลักษณ์ ส่วนการรายงานข่าวและการจัดวาระสารในสื่อใหม่นั้น เสกสรร โรจนเมธากุล และประไพพิศ มุทิตาเจริญ (2564) ศึกษากลยุทธ์การสร้างเนื้อหาภาพข่าว และกระบวนการผลิตเนื้อหาภาพข่าวและการนำเสนอบนเฟซบุ๊ก เพจของเดอะสแตนด์การ์ด พบว่า กลยุทธ์เกี่ยวกับการเล่าเรื่องด้วยภาพทำให้การรายงานข่าวสมบูรณ์มากขึ้น ภาพข่าวที่ดีจากทักษะของช่างภาพที่ให้ผู้รับสารเป็นศูนย์กลาง มีปริมาณเนื้อหาและภาพข่าวที่สอดคล้องกับการทำงานในสนามข่าว ร่วมกับการทำงานของบรรณาธิการ ผู้สื่อข่าว และช่างภาพอย่างเป็นระบบ และ Neumayer and Ross (2018) ศึกษาภาพที่ถูกนำเสนอในการรายงานการเคลื่อนไหวทางสังคมในทวีตเตอร์จากเหตุการณ์ประท้วงของกลุ่ม Blockupy ในคดีค้านการเปิดธนาคารกลางของยุโรปที่นครแฟรงค์เฟิร์ต พบว่า ภาพทั้งวีดิทัศน์และภาพถ่ายช่วยสะท้อนเพียงสิ่งที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว เช่น การต่อสู้ของกลุ่มผู้ประท้วง ความร่วมมือร่วมใจ การใช้ความรุนแรงของเจ้าหน้าที่ แต่ไม่ปรากฏการวิพากษ์การใช้ความรุนแรงของนักเคลื่อนไหวและชนชั้นมากกว่าแสดงความท้าทายต่อวาระที่ต้องการนำเสนอ

กรอบการวิจัย

งานวิจัยนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะการจัดวาระสารของเดอะสแตนด์การ์ดในฐานะผู้ส่งสารเท่านั้น แม้ว่าทฤษฎีการจัดวาระสารของ McCombs and Shaw ศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชนกับสาธารณชน โดยใช้ทฤษฎีการจัดวาระสารร่วมกับแนวคิดพัฒนาการของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมสี่ระยะ เพื่อตรวจสอบการ

จัดวางสาระในเว็บไซต์ในการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในระยะต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่หนึ่ง และใช้แนวคิดมัลติมีเดียและเรื่องเล่าเรื่องข้ามสื่อ เพื่อเปรียบเทียบการรายงานข่าวข้ามสื่อของเว็บไซต์และอินสตาแกรม เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่สอง ดังกรอบการศึกษาต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) โดยมีผู้วิจัยเป็นเครื่องมือหลัก ร่วมกับการใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการบันทึกข่าวและภาพ ในการเก็บข้อมูลจากข่าวของเดอะสแตนดาร์ดที่รายงานในเว็บไซต์ thestandard.co และอินสตาแกรม thestandardth.ig จำนวน 330 ชิ้น ด้วยการเลือกแบบมีเป้าหมายประสงค์ ร่วมกับหลักฐานจากเว็บไซต์ สื่อสังคม และเครือข่ายสื่อสังคมที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ 21 กุมภาพันธ์ ถึง 26 ธันวาคม พ.ศ. 2563 ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ด้วยแนวทางการลดทอนข้อมูล ดังนี้ ส่วนแรกเริ่มจากแยกข่าวของเดอะสแตนดาร์ดที่รายงานในเว็บไซต์ออกเป็นหมวดหมู่เพื่อถอดความต่อข้อมูลตามมโนทัศน์ของทฤษฎีการจัดวางสาระกับระยะการพัฒนาขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม จากนั้นทำการลงรหัส และสรุปแต่ละ

หมวด ส่วนที่สอง นำข้อมูลในส่วนแรกมาจัดหมวดหมู่ตามรูปแบบมัลติมีเดีย จากนั้นทำการลงรหัส และสรุปแต่ละหมวด แล้ววิเคราะห์เปรียบเทียบเนื้อหาของข่าวที่ถูกรายงานข้ามสื่อระหว่างเว็บไซต์และอินสตาแกรม ทำการลงรหัส และสรุปแต่ละหมวด จากนั้นจึงสรุปภาพรวม ทำการตรวจสอบความเชื่อมั่นได้ของข้อมูลด้วยการเปรียบเทียบความสอดคล้องต้องกันของข้อมูลที่มีความคล้ายกันเพื่อหาความซ้ำ หรือความสอดคล้องกัน ตรวจสอบข้อมูลกับข่าวและเว็บไซต์ รวมถึงยืนยันการตีความกับนักวิชาการด้านวารสารศาสตร์

ผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 การจัดวารสารในรายงานข่าวกรณีการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 ในเว็บไซต์

การจัดวารสารในกรณีการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชน พ.ศ. 2563 ตามพัฒนาการของขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมือง แบ่งเป็น 4 ระยะ ตามแนวคิดของ Christiansen (2009) ได้แก่ ระยะก่อตัว (21-22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563) ระยะรวมตัว (24 กุมภาพันธ์-มิถุนายน พ.ศ. 2563) ระยะเกิดองค์การ (7 กรกฎาคม-16 ตุลาคม พ.ศ. 2563) และระยะเสื่อมถอย (17 ตุลาคม-26 ธันวาคม พ.ศ. 2563) เดอะสแตนดาร์ดจัดวารสารลำดับแรกส่วนใหญ่ด้วยเกณฑ์การประเมินคุณค่าของข่าวหลัก คือ ความขัดแย้ง ความสดทันสมัยหรือความรวดเร็ว และผลกระทบ ดังนี้ (1) ระยะก่อตัว เป็นระยะที่เกิดปัญหาและนำไปสู่การเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 มาจากความคับข้องใจและความเห็นแย้งของหลายฝ่ายที่มีต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญให้ยุบพรรคอนาคตใหม่ พร้อมเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคของศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 โดยเดอะสแตนดาร์ดให้ความสำคัญในการรายงานข่าวในประเด็นนี้ถึง 16 ข่าว ในวันเดียว โดยจัดวารสารลำดับแรกด้วยการทำให้เหตุการณ์ยุบพรรคอนาคตใหม่โดดเด่น ตามหลักความใกล้ชิดกับผู้รับสาร เนื่องจากพรรคอนาคตใหม่เป็นพรรคการเมืองที่ได้รับความนิยมในหมู่ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

โดยเฉพาะเยาวชน และใช้หลักความสดทันสมัยด้วยการรายงานข่าวสด ได้แก่ การถ่ายทอดสดการวินิจฉัยของศาล และการรายงานข่าวด่วนเรื่องการยุบพรรค อนาคตใหม่ ส่วนการจัดวาระสารลำดับที่สองนั้น เดอะสแตนดาร์ดจัดกรอบสาร ด้วยการแสดงความเห็นแย้งต่อคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญของฝ่ายการเมือง ประชาชน และนักศึกษา รวมถึงการรวมตัวของนักศึกษาเพื่อสะท้อนความ คับข้องใจ ทวงถามความชอบธรรมให้พรรคอนาคตใหม่และเรียกร้องประชาธิปไตย ของเยาวชนในวันที่ 21-22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 และอัดฉีดสารเพื่อทำให้ ผู้รับสารยังคงครุ่นคิดเกี่ยวกับวาระสารด้วยการเสนอข่าวที่มีเนื้อหาซ้ำกับวาระสาร ที่ได้จัดแล้ว ร่วมกับใช้แฮชแท็กเพื่อเชื่อมโยงข่าวกับคำหลักที่เกี่ยวข้องกัน

(2) ระยะเวลารวมตัว เป็นการรวมตัวอย่างหลวมๆ ของเยาวชนกลุ่มต่างๆ อย่าง เปิดเผยและกระจายตัวในวงกว้าง แบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงที่หนึ่ง (24 กุมภาพันธ์-3 มีนาคม พ.ศ. 2563) และช่วงที่สอง (มิถุนายน พ.ศ. 2563) ดังนี้ การรวมตัวช่วงที่หนึ่ง เป็นการชุมนุมประท้วงที่เกิดในสถาบันการศึกษาระดับ อุดมศึกษาทั่วประเทศ โดยไม่มีองค์การหรือผู้นำที่ชัดเจน ส่วนใหญ่เป็นการชุมนุม แบบแฟลชม็อบที่ใช้วิธีนัดหมายผ่านสื่อสังคม เดอะสแตนดาร์ดจัดวาระสารลำดับ ที่หนึ่งโดยใช้หลักคุณค่าข่าวด้านความขัดแย้งที่เยาวชนได้แสดงความคับข้องใจต่อ เหตุการณ์ทางการเมืองเกี่ยวกับความไม่ชอบธรรมในการยุบพรรคอนาคตใหม่ การเรียกร้องประชาธิปไตย และการวิจารณ์รัฐบาล รวมถึงการต่อสู้เพื่ออนาคต ของตนเอง (ด้วยการออกมาชุมนุม) และด้านความใกล้ชิดคือความเป็นเยาวชน และความเด่นจากชื่อเสียงของสถาบันการศึกษาชั้นนำของประเทศที่จัดการชุมนุม อาทิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ศูนย์ประสานมิตร และโรงเรียนสตรีวิทยา เป็นต้น ส่วนการจัดวาระสารลำดับ ที่สองกระทำโดยการเชื่อมโยงอารมณ์ของผู้รับสารด้วยเนื้อหา แสดงให้เห็นการ รวมหมู่เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายร่วมกันของเยาวชน ด้วยข่าวการชุมนุมในสถาบันการ ศึกษาทั่วประเทศที่มีข้อเรียกร้องและกิจกรรมในทิศทางเดียวกัน และเกิดขึ้น ในระยะใกล้เคียงกัน เพื่อแสดงความเห็นร่วมและสร้างความชอบธรรมของการ ชุมนุมทางการเมืองเช่นเดียวกับคนไทยในต่างประเทศ เช่น ที่อังกฤษและรัสเซีย

ส่วนการอัดฉีดสารปรากฏในข่าวและบทความเกี่ยวกับการชุมนุมของนักศึกษาประชาชน ผู้นำอำนาจนิยม และการใช้แฮชแท็ก แต่การรวมตัวในช่วงนี้หยุดชะงักไป ทั้งๆที่กำลังสร้างกระแสการชุมนุมได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้รัฐประกาศปิดสถานศึกษาทุกแห่ง เมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 คลี่คลายลง รัฐบาลจึงผ่อนคลายความเข้มงวดในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2563 นำไปสู่การรวมตัวของเยาวชนในช่วงที่สองในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2563 แม้ว่ากรรณการรายงานประเด็นทางการเมืองและข้อเรียกร้องแตกต่างจากวาระสารในช่วงที่หนึ่ง และเป็นการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ยังไม่สามารถระดมมวลชนให้เข้าร่วมกิจกรรมได้มากนัก แต่ถือเป็นการส่งสัญญาณว่า การเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนได้ก่อตัวขึ้นอีกครั้ง ประกอบด้วยข่าวการหายตัวไปของ วันเฉลิม สัตย์ศักดิ์สิทธิ์ ข่าวกิจกรรมทางการเมืองในวันอิวิธน์สยาม วันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2563 ซึ่งในช่วงที่สองนี้ เดอะสแตนดาร์ดใช้หลักคุณค่าข่าวด้านความเด่นของบุคคลและเหตุการณ์สำคัญในการจัดวาระสารลำดับที่หนึ่ง และจัดวาระสารลำดับที่สองด้วยการเสนอข่าวดังกล่าวซ้ำร่วมกับการใช้บทความที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับประเด็นข้างต้น (3) ระยะการเกิดองค์การ แสดงพัฒนาการรวมตัวกันของกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองของนักเรียน นิสิต นักศึกษาและประชาชนกลุ่มต่างๆ สู่วิถีความเป็นองค์การทางการเมือง เพื่อยกระดับการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่มีข้อเรียกร้องทางการเมืองสอดคล้องกัน คือ ให้พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ให้แก้ไขรัฐธรรมนูญ และให้ปฏิรูปสถาบันกษัตริย์ ประกอบด้วยองค์การการเคลื่อนไหวทางการเมืองหลัก 3 องค์การ ได้แก่ กลุ่มเยาวชนปลดแอก/คณะประชาชนปลดแอก แนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม คณะราษฎรและกลุ่มราษฎร เดอะสแตนดาร์ดได้รายงานข่าวที่เน้นการเคลื่อนไหวทางการเมืองและข้อเรียกร้องขององค์การทั้งสามโดยเฉพาะการชุมนุมใหญ่ ด้วยหลักคุณค่าด้านความขัดแย้ง ความสดทันสมัย และผลกระทบ รวมถึงแสดงความชอบธรรมจากการชุมนุมอย่างสันติ สร้างสรรค์ และเป็นเจตนารมณ์ของประชาชน แม้ว่าในตอนกลางของระยะนี้เริ่มเห็นการ

ประท้วงที่ใช้ความรุนแรงในข่าว ดังนี้ (3.1) กลุ่มเยาวชนปลดแอก/คณะประชาชนปลดแอก กลุ่มเยาวชนปลดแอกมีบทบาทสำคัญในพัฒนาการของขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชน พ.ศ. 2563 ระยะที่ 3 เพราะเป็นหัวหอกของการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ประสบความสำเร็จในการดึงดูดใจมวลชนให้มาร่วมกิจกรรมจำนวนมาก เดอะสแตนด์การ์ดรายงานข่าวถึงการรื้อฟื้นการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนขึ้นมาของกลุ่มเยาวชนปลดแอกอย่างโดดเด่น เริ่มจากกิจกรรมเชิงสัญลักษณ์ ส่องไฟฉายไปที่พานรัฐธรรมนูญเพื่อขับไล่ความมืดมิดให้ออกจากระบอบประชาธิปไตย จากนั้นกลุ่มเยาวชนปลดแอก/คณะประชาชนปลดแอกประสบความสำเร็จในการจัดชุมนุมใหญ่สองครั้ง คือ การชุมนุมในนามกลุ่มเยาวชนปลดแอกเมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม พ.ศ. 2563 ถือเป็น การชุมนุมทางการเมืองเพื่อโต้แย้งกับรัฐขนาดใหญ่ครั้งแรกของ พ.ศ. 2563 โดยเดอะสแตนด์การ์ดจัดวารสารลำดับที่หนึ่งบนหลักคุณค่าข่าวด้านความขัดแย้ง เนื่องจากการชุมนุมทางการเมืองเพื่อโต้แย้งกับรัฐเนื่องจากดำเนินภายใต้พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน ด้านความสดทันสมัย ด้วยการรายงานข่าวสด และด้านผลกระทบคือการแสดงให้เห็นจำนวนผู้เข้าร่วมชุมนุมขนาดใหญ่ ซึ่งเดอะสแตนด์การ์ดได้จัดวารสารลำดับที่สองด้วยการจัดกรอบสารเชิงบวกคือ การชุมนุมโดยสันติ เป็นระเบียบเรียบร้อย และแสดงเจตนาภรณ์ของประชาชนจำนวนมาก และอัดฉีดสารด้วยการสรุปข่าวและการใช้แฮชแท็ก ส่วนการชุมนุมในนามคณะประชาชนปลดแอก เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2563 เป็นการรวมตัวของกลุ่มเยาวชนปลดแอกกับเครือข่ายการเมืองอื่นๆ เพื่อขยายศักยภาพในการเคลื่อนไหวทางการเมือง โดยเดอะสแตนด์การ์ดจัดวารสารในลำดับที่หนึ่งด้วยการรายงานข่าวตามหลักคุณค่าข่าวด้านความขัดแย้งควบคู่กับความสดทันสมัย ด้านความเด่น และด้านผลกระทบ ความขัดแย้ง ได้แก่ ความขัดแย้งระหว่างคณะประชาชนปลดแอกกับรัฐ ระหว่างขบวนการโต้กลับ (ผู้คัดค้านจุดยืนของเยาวชนที่กระทบสถาบันกษัตริย์) และจากจุดยืนทางการเมืองของคณะประชาชนปลดแอกต่อสถาบันกษัตริย์ (เนื่องจากก่อนหน้านี้กลุ่มเยาวชนปลดแอกไม่ได้กล่าวถึงสถาบันกษัตริย์) ด้านความเด่นของกลุ่มเยาวชนปลดแอก

ด้านผลกระทบคือการเข้าร่วมการชุมนุมของมวลชนจำนวนมาก จุดเด่นของการรายงานข่าวในการชุมนุมใหญ่ครั้งนี้อยู่ที่การรายงานข่าวแบบไล่เรียงตามลำดับเหตุการณ์ หรือตามประเด็นสำคัญที่ทยอยเพิ่มเนื้อข่าวตามเวลาที่เพิ่มขึ้น จนกระทั่งยุติการชุมนุมในข่าวเดียวกัน (ในงานวิจัยนี้เรียกว่า ข่าวพอก) ร่วมกับการใช้ภาพข่าวจำนวนมาก และรายงานข่าวสดเพื่อให้ผู้รับสารรู้ข่าวอย่างทันต่อเหตุการณ์ โดยแสดงบรรยากาศการชุมนุมเชิงบวก และสะท้อนความสำเร็จในการระดมมวลชนของประชาชนปลดแอก (3.2) แนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม เป็นการชุมนุมของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์จำนวนสองครั้ง คือ การชุมนุมชื่อ #ธรรมศาสตร์จะไม่ทน เมื่อวันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2563 เดอะสแตนด์การ์ดจัดวารสารลำดับที่หนึ่งบนหลักคุณค่าข่าวด้านความเด่นและความขัดแย้ง ความเด่นจากความเป็นมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ที่มีบทบาทเคลื่อนไหวทางการเมืองมาโดยตลอด และความขัดแย้งจากจุดยืนทางการเมืองซึ่งกระทบต่อสถาบันกษัตริย์อย่างโจ่งแจ้ง นำไปสู่การวิพากษ์วิจารณ์จากสังคมและการออกมาแถลงการณ์ว่าไม่มีส่วนเกี่ยวข้องของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ต่อมาการชุมนุมครั้งที่ 2 ดำเนินภายใต้ชื่อ แนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และสนามหลวง ระหว่างวันที่ 19-20 กันยายน พ.ศ. 2563 โดยเดอะสแตนด์การ์ดให้พื้นที่ข่าวในกิจกรรมนี้จำนวน 33 ข่าว โดยหลักคุณค่าข่าวหลักคือ ด้านความขัดแย้งในการทำให้ข่าวโดดเด่น โดยเฉพาะจุดยืนทางการเมืองที่กระทบต่อสถาบันกษัตริย์ของแนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม และความขัดแย้งกับการใช้อำนาจรัฐเนื่องจากการชุมนุมที่ผิดกฎหมาย จึงถูกสกัดไม่ให้เข้าพื้นที่ ความขัดแย้งกับเจ้าของสถานที่ที่ใช้ชุมนุมคือ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์และสนามหลวง แต่มวลชนสามารถบุกเข้าพื้นที่ได้สำเร็จ ส่วนความขัดแย้งต่อสถาบันกษัตริย์ถูกกระทำเชิงสัญลักษณ์ผ่านกิจกรรมการฝังหมุดคณะราษฎรหมุดที่สองที่สนามหลวง และการเคลื่อนพลเพื่อยื่นจดหมายเปิดผนึกข้อเรียกร้องต่อองคมนตรีผ่านผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เดอะสแตนด์การ์ดรายงานข่าวด้วยการใช้ข่าวพอกและการรายงานข่าวสด การจัดวารสารลำดับที่สอง ได้แก่ การจัดกรอบสาร การสื่อถึงการชุมนุมโดยสันติ

แม้ว่ามีการใช้ความรุนแรงในการบุกเข้าพื้นที่ของมวลงชน และการสนับสนุนของ ผู้เป็นภาพตัวแทนของประชาธิปไตยคือกลุ่มอดีตพรรคอนาคตใหม่ โจชัว หว่อง และพันธมิตรชาวมในใต้หวัน รวมถึงใช้ภาพข่าวที่สื่อถึงเอกภาพของมวลงชน ความหลากหลายของกิจกรรม การต่อสู้ทางการเมืองของเยาวชนและชายชนะ ร่วมกับการอัดฉีดสารด้วยสรูปข่าวและแฮชแท็ก (3.3) คณะราษฎร มาจากการ รวมตัวของคณะประชาชนปลดแอก แนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม และ เครือข่ายการเมืองอื่นๆ เพื่อขยายศักยภาพในการขับเคลื่อนข้อเรียกร้องหลัก คือ ให้พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ให้เปิดประชุม สภาสภามวิสามัญทันที เพื่อร้งร่างแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญจากประชาชน และ ให้ปฏิรูปสถาบันกษัตริย์ให้อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง การชุมนุมใหญ่ของ คณะราษฎรมีเพียงครั้งเดียวคือวันที่ 14 ตุลาคม พ.ศ. 2563 ณ อนุสาวรีย์ ประชาธิปไตยเพื่อเคลื่อนขบวนไปยังทำเนียบรัฐบาล โดยเดอะสแตนด์การ์ดใช้หลัก คุณค่าข่าวด้านความขัดแย้งจากจุดยืนทางการเมืองของคณะราษฎรที่มีต่อสถาบัน กษัตริย์ การใช้อำนาจรัฐของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และการปะทะกับขบวนการโต้กลับ ร่วมกับหลักความสดทันสมัย ด้วยการชี้ข่าวพอกและการรายงานข่าวสดเพื่อ รายงานข่าวอย่างใกล้ชิดในการจัดวาระสารลำดับที่หนึ่ง ตั้งแต่การเข้าพื้นที่ของ มวลงชนคณะราษฎรและมวลงชนของขบวนการโต้กลับจนเกิดการปะทะกัน การ เคลื่อนพลและฝ่าแนวสกัดของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อไปชุมนุมด้านหน้าทำเนียบ รัฐบาลของคณะราษฎร และพบว่า เดอะสแตนด์การ์ดระมัดระวังการรายงานข่าว ที่กระทบต่อสถาบันกษัตริย์โดยตรง อาทิ การไม่เน้นคำปราศรัยที่เกี่ยวข้องกับ สถาบันกษัตริย์ของแกนนำ และข่าวมวลงชนคณะราษฎรที่แสดงพฤติกรรมกระทบ ต่อขบวนเสด็จพระราชดำเนินของสมเด็จพระนางเจ้าสุทิดา พัชรสุธาพิมลลักษณ พระบรมราชินี และสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้าทีปังกรรัศมีโชติ มหาวชิ- โรตตมางกูร สิริวิบูลยราชกุมาร อย่างไรก็ตาม การเคลื่อนไหวทางการเมืองของ คณะราษฎรได้นำไปสู่การประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่ กรุงเทพมหานคร และการจับกุมตัวแกนนำคนสำคัญ ในการนี้ เดอะสแตนด์การ์ด ได้รายงานข่าวแถลงการณ์ของคณะราษฎรและการยืนยันการชุมนุมในวันที่ 15

ตุลาคม พ.ศ. 2563 เพื่อย้ำทิศทางการเคลื่อนไหวของคณะราษฎรในสถานการณ์ที่ยกระดับความตึงเครียดขึ้น เดอะสแตนดาร์ดให้พื้นที่ข่าวในกิจกรรมนี้จำนวน 13 ข่าว อีกทั้งรายงานข่าวการประชุมของมวลชนโดยปราศจากแกนนำระหว่างวันที่ 15-16 ตุลาคม พ.ศ. 2563 แสดงการรวมตัวของประชาชนจำนวนมากในพื้นที่แยกราชประสงค์และแยกปทุมวันภายใต้มาตรการที่เข้มงวดของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสกัดไม่ให้มวลชนเข้าพื้นที่ชุมนุม โดยการรายงานข่าวของเดอะสแตนดาร์ดในช่วงนี้มุ่งจัดวาระสารลำดับที่หนึ่งคือ การเคลื่อนไหวทางการเมืองที่มีพลวัต ขณะที่ให้น้ำหนักในการจัดวาระสารลำดับที่สองไม่มากนัก หลักคุณค่าข่าวคือด้านความขัดแย้งจากความคับข้องใจของประชาชนต่อมาตรการจัดการกับการเคลื่อนไหวทางการเมืองของคณะราษฎร โดยเนื้อหาข่าว ภาพข่าว และการรายงานข่าวสดเน้นความขัดแย้งจากการเผชิญหน้าระหว่างมวลชนคณะราษฎรกับปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่รัฐในระยะประชิด ซึ่งต่อมาการเผชิญหน้าและการฝ่าฝืนกฎหมายของมวลชนนำไปสู่การปะทะกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ใช้มาตรการการสลายการชุมนุมด้วยวิธีฉีดน้ำแรงดันสูงฉีดน้ำสีฟ้าใส่ผู้ชุมนุมจนต้องถอยร่นออกจากพื้นที่ เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2563 ในการนี้ เดอะสแตนดาร์ดรายงานข่าวด้านผลกระทบด้วยข่าวสื่อความหมายเชิงลบต่อปฏิบัติการของรัฐต่อมวลชนคณะราษฎร โดยเฉพาะการใช้ภาพที่แสดงให้เห็นว่ามวลชนเป็นผู้ถูกกระทำ ร่วมกับบทบรรณาธิการของเดอะสแตนดาร์ดที่แสดงความไม่เห็นด้วยต่อปฏิบัติการสลายการชุมนุมของรัฐครั้งนี้ (4) ระยะการเสื่อมถอย เป็นระยะสุดท้ายของวัฏจักรการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชน พ.ศ. 2563 เกิดขึ้นระหว่างวันที่ 17 ตุลาคม-26 ธันวาคม พ.ศ. 2563 เป็นผลจากการปรับยุทธวิธีการเคลื่อนไหวทางการเมืองของคณะราษฎร เนื่องจากแกนนำคนสำคัญถูกจับกุมตัวจำนวนมาก จนขาดผู้กำหนดทิศทางในการขับเคลื่อนข้อเรียกร้องมวลชน ด้วยยุทธวิธี “ทุกคนคือแกนนำ” หมายความว่า ใครๆ ก็สามารถเคลื่อนไหวทางการเมืองได้โดยไม่ต้องพึ่งพิงแกนนำขององค์กรเคลื่อนไหวทางการเมืองอีกต่อไป ขณะที่รัฐยังมีมาตรการการควบคุมการเคลื่อนไหวทางการเมืองในระดับสูง โดยเดอะสแตนดาร์ดให้ความสำคัญต่อการจัดวาระสารลำดับที่หนึ่งคือการเคลื่อนไหว

ทางการเมืองที่มีพลวัตอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากทิศทางของการเคลื่อนไหวหรือการต่อยอดแนวคิดทางการเมืองของเยาวชนได้ก่อตัวอย่างหนักแน่นแล้ว การจัดวารสารในระยะนี้มุ่งเรื่องกิจกรรมการประท้วงของมวลชนกลุ่มต่างๆ ที่พบการใช้ความรุนแรงมากขึ้น เช่น การปะทะกับเจ้าหน้าที่ การบุกruk การทำลายทรัพย์สิน โดยใช้หลักคุณค่าทางด้านความขัดแย้ง ความสดทันสมัย ร่วมกับหลักผลกระทบ เนื่องจากการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เกิดขึ้นพร้อมกันหลายพื้นที่ในลักษณะดาวกระจาย หลังจากที่คณะราษฎรประกาศสนับสนุนให้ประชาชนทุกคนสามารถเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนทางการเมืองเพื่อสืบสานข้อเรียกร้องที่มีร่วมกัน งานวิจัยพบแนวทางการเคลื่อนไหวทางการเมืองสองแนวทาง แนวทางแรกคือกลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ยึดแกนข้อเรียกร้องของคณะราษฎรซึ่งแกนนำเป็นสมาชิกของกลุ่มหลักในระยะที่สาม โดยมักใช้ชื่อว่า คณะราษฎรและกลุ่มราษฎร ส่วนอีกแนวทางหนึ่งคือกลุ่มที่เห็นด้วยในทิศทางเดียวกับข้อเรียกร้องของคณะราษฎร แต่ได้เสริมแนวคิดทางการเมืองของกลุ่มตนเข้ามาจึงมักชุกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดของตนให้โดดเด่นกว่า ดังนี้

(4.1) กลุ่มเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ยึดข้อเรียกร้องของคณะราษฎรเป็นแกนจัดกิจกรรมเพื่อเน้นข้อเพียงข้อเรียกร้องข้อใดข้อหนึ่งจากข้อเรียกร้องทั้งสามข้อเป็นแกนเรื่อง คือ (4.1.1) การขับไล่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี/การต่อต้านรัฐประหาร ในช่าวกลุ่มราษฎรเดินขบวนไปยังทำเนียบรัฐบาล เพื่อขับไล่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และเกิดการปะทะกันระหว่างมวลชนกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่มาปฏิบัติภารกิจ เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม พ.ศ. 2563 การประท้วงเรื่องบ้านพักราชการของพลเอกประยุทธ์ และการชุมนุมเพื่อชักจูงมด้านรัฐประหารเพื่อแสดงความคับข้องใจต่อรัฐประหาร เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 (4.1.2) การเรียกร้องให้แก่รัฐธรรมนูญ ได้แก่ การชุมนุมด้านหน้ารัฐสภาของกลุ่มราษฎรเพื่อรอฟังการแปรญัตติ เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 เพราะหนึ่งในร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญ คือ ร่างแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับภาคประชาชนเสนอของไอลอร์ ซึ่งสอดคล้องกับข้อเรียกร้องของการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชน เกิดมวลชนกลุ่มราษฎรทำลายเครื่องกันและเข้าไป

ประชิดแนวสภัดไม่ให้เข้าถึงอาคารรัฐสภาทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจฉีดน้ำและ
แก๊สน้ำตาใส่มวลชน ทำให้มวลชนเกิดความโกรธแค้น และนำไปสู่การชุมนุม
บริเวณแยกราชประสงค์ เพื่อแก้แค้นด้วยการสาดสีใส่ป้ายของสำนักงานตำรวจ
แห่งชาติในวันถัดมา และ (4.1.3) ข้อเรียกร้องสุดท้ายคือการปฏิรูปสถาบันกษัตริย์
ได้แก่ การเดินขบวนของผู้ชุมนุมกลุ่มราษฎร 2563 ไปยังสถานทูตเยอรมนี เพื่อ
ยื่นหนังสือเรียกร้องให้ตรวจสอบการใช้พระราชอำนาจเหนือดินแดนเยอรมนี เมื่อ
วันที่ 17 ตุลาคม พ.ศ. 2563 การจัดกิจกรรมราษฎรสาส์น เพื่อส่งราษฎรสาส์น
ถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 และการ
เดินขบวนไปกรมทหารราบที่ 11 มหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ เมื่อวันที่ 29
พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 อันเป็นการเคลื่อนไหวทางการเมืองที่กระทบสถาบัน
กษัตริย์ ทำให้เหตุการณ์ในข่าวดำเนินไปด้วยความตึงเครียดและการเผชิญหน้าของ
มวลชนที่แกนนำใช้ความรุนแรงในการปราศรัย และกิจกรรมเพื่อปะทะ บุกรุก
หรือทำลายทรัพย์สิน ขณะที่เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้มาตรการเข้มแข็งขึ้น (4.2) การ
เคลื่อนไหวทางการเมืองอีกแนวทางหนึ่งที่แกนนำการชุมนุมเสริมแนวคิดทาง
การเมืองของกลุ่มย่อยเข้ามา และปรากฏในการจัดวาระสารลำดับที่หนึ่งของเดอะ
สแตนด์การ์ด ได้แก่ การเรียกร้องให้รัฐปล่อยตัวแกนนำ และการเรียกร้องความ
เท่าเทียมกันทางเพศ ดังนี้ (4.2.1) เดอะสแตนด์การ์ดจัดวาระสารลำดับที่หนึ่ง
ในข่าวยุติเรียกร้องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจปล่อยตัวแกนนำ ในกิจกรรมชื่อ นอนแคมป์
ไม่นอนคุก เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2563 โดยใช้หลักคุณค่าข่าวด้านความ
เด่น เนื่องจากขณะนั้นมีแกนนำหลักถูกจับกุมตัวและคุมขังอยู่ ซึ่งมวลชนเห็นว่า
ไม่ชอบธรรม โดยอ้างเรื่องการชุมนุมโดยสงบและใช้สิทธิเสรีภาพในการแสดง
ความคิดเห็น และ (4.2.2) การเรียกร้องความเท่าเทียมกันทางเพศ ใช้หลัก
คุณค่าข่าวด้านเพศหรือความหลากหลายทางเพศ ในกิจกรรมเดินขบวน #มือปัดตั้ง
เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน พ.ศ. 2563 การเคลื่อนไหวทางการเมืองที่เสริมด้วย
แนวคิดทางการเมืองของกลุ่มย่อยทำให้ความคิดเสริมโดดเด่นเหนือข้อเรียกร้อง
ของคณะราษฎร และกล่าวได้ว่า การเคลื่อนไหวทางการเมืองในระยะเสื่อมถอยนี้

แม้แต่ละกลุ่มสามารถระดมมวลชนมาร่วมกิจกรรมได้จำนวนมาก แต่ข้อเรียกร้องในการเคลื่อนไหวกลับอ่อนแอลง เห็นได้จากการที่เดอะสแตนดาร์ดได้มุ่งรายงานข่าวด้านกิจกรรมต่างๆ มากกว่าการแสดงจุดยืนทางการเมืองตามแนวทางขององค์การที่เคยเป็นแกนหลักในระยะที่สาม อีกทั้งแนวคิดทุกคนคือแกนนำได้สลายโครงสร้างของขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองให้กลับไปสู่การรวมตัวอย่างหลวมๆ เป็นเอกเทศที่โดยไม่ต้องรับคำสั่งจากผู้ใด ส่งผลให้การขับเคลื่อนทางการเมืองตามอุดมการณ์อันแรงกล้าที่มีร่วมกันถดถอยลง รวมถึงการใช้วิธีการรุนแรงในกิจกรรมซึ่งต้องเผชิญกับความจริงจังของเจ้าหน้าที่ตำรวจกับรัฐบาล อาจมีผลให้มวลชนที่ยึดอุดมการณ์ทางการเมืองและต่อสู้อย่างสันติถอนตัวออกมา ประกอบกับการกลับมาแพร่ระบาดของโควิด-19 ระลอกที่ 2 ของประเทศ ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 เป็นปัจจัยที่นำไปสู่การเสื่อมถอยของการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชน พ.ศ. 2563 และสิ้นสุดการจตุรัสธารในช่วงการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนใน พ.ศ. 2563

ส่วนที่ 2 การรายงานข่าวข้ามสื่อระหว่างเว็บไซต์และอินสตาแกรม กรณีการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 ของเดอะสแตนดาร์ด

การรายงานข่าวข้ามสื่อของเดอะสแตนดาร์ด: การเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 ในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย การวิเคราะห์มัลติมีเดียในเว็บไซต์ ซึ่งเป็นแพลตฟอร์มหลักของเดอะสแตนดาร์ดก่อนนำไปวิเคราะห์เปรียบเทียบการรายงานข่าวข้ามสื่อระหว่างเนื้อหาในเว็บไซต์และอินสตาแกรมของเดอะสแตนดาร์ดต่อไป ดังนี้ (2.1) มัลติมีเดียหลักที่ใช้การเสนอข่าวในเว็บไซต์ของเดอะสแตนดาร์ด ได้แก่ เนื้อข่าว ภาพ และรายงานข่าวสด/วิดีโอทัศน์ (2.1.1) เนื้อข่าวคือการรายงานข่าวที่เป็นลายลักษณ์อักษรเพื่ออธิบายหรือให้รายละเอียดของเหตุการณ์ ซึ่งเดอะสแตนดาร์ดใช้รูปแบบการรายงานข่าว 2 รูปแบบ คือ แบบปริมาตรหัวกลับและแบบพอก ซึ่งพบว่า ส่วนใหญ่ใช้ข่าวแบบปริมาตรหัวกลับและหลัก 5W1H เป็นข่าวยาวประกอบด้วยเหตุการณ์มากกว่าหนึ่งเหตุการณ์ มีกิจกรรมหรือตัวแสดงมากกว่าหนึ่งตัวแสดง เป็นเหตุ

ให้เนื้อข่าวมีย่อหน้าหลายย่อหน้า และข่าวสรุปสถานการณ์ซึ่งเสนอรายละเอียด เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตามลำดับเวลา เพื่อให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจภาพรวม อย่างไรก็ตาม รูปแบบการรายงานข่าวยาวมีลักษณะไม่ตายตัว ขึ้นอยู่กับความซับซ้อน หรือจำนวนเหตุการณ์ ส่วนมากมุ่งให้รายละเอียดเกี่ยวกับบรรยากาศการชุมนุม กิจกรรม ข้อเรียกร้อง คำปราศรัยของแกนนำ การกำกับการหรือการดำเนินการ ตามอำนาจของรัฐ เป็นต้น ส่วนรายงานข่าวแบบพอกคือการทยอยรายงาน ข่าวนับแต่จุดเริ่มต้นของเหตุการณ์และอัปเดตการรายงานเพิ่มขึ้น หรือพอก ขึ้นเรื่อยๆ จนถึงสิ้นสุดเหตุการณ์นั้นในข่าวเดียว อันเป็นจุดเด่นของของเดอะ สแตนดาร์ดที่นำคุณลักษณะสื่อใหม่ใช้ในการรายงานข่าว ข่าวพอกมักปรากฏ ในเหตุการณ์หลักที่ใช้ช่วงเวลายาวนาน และเกิดเหตุการณ์ย่อยๆ ในแต่ละช่วง เวลาโดยมีรายละเอียดและเงื่อนงำที่แตกต่างกัน ซึ่งมักใช้พาดหัวข่าวว่า “เกาะ ดิตสถานการณ์...” เช่น เนื้อข่าวว่า “18.40 น. แสงไฟจากมวลชนทอดยาวทั่ว ราชดำเนิน #ประชาชนปลดแอก ขอบคุณผู้ใหญ่ร่วมชุมนุม ให้กำลังใจผู้ลี้ภัย - 20.00 น. แสซแท็ก #ขีดเส้นตายไล่เผด็จการ ขึ้นเทรนด์ทวิตเตอร์อันดับ 1 หลัง มีผู้ร่วมแสดงความคิดเห็นกว่า 3 ล้านครั้ง - 20.55 น. วงดนตรี The Bottom Blues ทำเซอร์ไพรส์ผู้เข้าร่วมชุมนุมด้วยการขึ้นแสดงบนเวทีชุมนุม - 21.30 น. #ประชาชนปลดแอก แสดงละคร ‘ปีศาจ’ สะท้อนภาพปัญหาในสังคม...” จนกระทั่งสิ้นสุดกิจกรรม การรายงานข่าวแบบพอกมีประโยชน์ในการทำให้ ผู้รับสารรับรู้สิ่งที่เกิดขึ้นอย่างละเอียดทุกช่วงเวลา พร้อมกับภาพข่าวประกอบ นอกจากนี้ ยังพบการใช้บทความในการอัดฉีดสารเพื่อเสริมน้ำหนักให้แก่สาร ที่ได้จัดวารสารแล้ว (2.1.2) ภาพเป็นองค์ประกอบสำคัญในการรายงานข่าวของ เดอะสแตนดาร์ด เพราะเสริมสร้างให้เนื้อข่าวมีความชัดเจน และช่วยจัดวารสาร ผ่านการให้ความหมาย ภาพถ่ายทำให้ข่าวน่าเชื่อถือจากความเป็นวัตถุวิสัย และมีผลในการจัดกรอบสาร เนื่องจากภาพถ่ายทำให้ผู้รับสารเกิดความรู้สึก เกิด อารมณ์คล้อยตาม และดึงดูดความสนใจให้ผู้รับสารติดตามอ่านข่าวต่อไป รวมถึง มีผลในการอัดฉีดสารให้ผู้รับสารยังคงครุ่นคิดในวารสารที่สื่อได้จัดไว้ งานวิจัยได้ ปรับหมวดหมู่ภาพตามการแบ่งหมวดของ Ekaterina and Gioglio (2014)

และแบ่งภาพเป็นสองกลุ่มหลัก คือ ภาพถ่าย และภาพกราฟิก (ภาพศิลปะการตัดปะ ภาพข้อความซ้อนบนภาพ ภาพที่สร้างจากคำ และอินโฟกราฟิก) และผู้วิจัยพบภาพที่ใช้ประกอบการรายงานข่าวอีกรูปแบบหนึ่งคือ ภาพจากการจับภาพหน้าจอหรือบันทึกหน้าจอ ซึ่งพบเพียงภาพเดียว ภาพถ่ายในข่าว ได้แก่ ภาพถ่ายบุคคล ภาพถ่ายบรรยากาศ ภาพถ่ายประกอบคำ มีอิทธิพลสูงมากต่อการจัดวารสาร เพราะมีส่วนทำให้ข่าวโดดเด่นการจัดวารสารลำดับที่หนึ่ง และช่วยชี้ทิศทางของข่าวในการจัดวารสารลำดับที่สองได้ ด้วยการทำหน้าที่ที่มากกว่าการแสดงวัตถุวิสัย ขณะที่ภาพกราฟิกช่วยให้ข่าวมีความน่าสนใจ โดยเฉพาะอินโฟกราฟิกช่วยให้ผู้รับสารเข้าใจตัวเลขหรือสถิติที่ซับซ้อนได้ง่ายและรวดเร็ว (2.1.3) การรายงานข่าวสดด้วยวิธีการสตรีมมิง มักใช้ในการรายงานข่าวการเดินทางหรือการเคลื่อนพล การเน้นสถานการณ์ตึงเครียดหรือเหตุการณ์สำคัญ การแสดงกิจกรรมในพื้นที่การชุมนุม เพื่อให้ผู้รับสารรับรู้ความสำคัญและอารมณ์ของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยตนเองตามเวลาจริง หลังจากนั้น การรายงานข่าวสดจะเปลี่ยนสถานะเป็นการบันทึกเหตุการณ์ในรูปแบบวิดีโอ นอกจากนี้ วิดีทัศน์ถูกนำมาใช้เพื่อการสรุปสถานการณ์ที่สำคัญและการรายงานพิเศษ

รายงานข่าวข้ามสื่อระหว่างเว็บไซต์และอินสตาแกรมของเดอะสแตนดาร์ด กรณีการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 พบความแตกต่างร่วมของเนื้อหาของข่าวที่ถูกรายงานข้ามสื่อระหว่างเว็บไซต์และอินสตาแกรมของเดอะสแตนดาร์ด ได้แก่ สัดส่วนภาพ และการใช้แฮชแท็กแต่ไม่มีผลต่อการรายงานข่าวข้ามสื่อ งานวิจัยแบ่งรายงานข่าวข้ามสื่อของเดอะสแตนดาร์ดออกเป็นสองประเภท ได้แก่ การข้ามสื่อและการเล่าเรื่องข้ามสื่อ ซึ่งพบว่า เดอะสแตนดาร์ดใช้แนวคิดการรายงานข่าวแบบการข้ามสื่อเกือบทั้งหมด โดยข่าวในเว็บไซต์และในอินสตาแกรมของเดอะสแตนดาร์ดมีเนื้อข่าวเหมือนกันหรือคล้ายกัน หรือต่างกันในส่วนย่อยที่ไม่มีนัยสำคัญ เช่น ข่าวที่รายงานในเว็บไซต์ถูกตัดทอนความยาวเพียงเล็กน้อยเพื่อมารายงานในอินสตาแกรม แต่เนื้อความยังคงเหมือนกัน แม้ว่าความยาวของเนื้อข่าวที่ต่างกันแสดงถึงเงื่อนไขของพื้นที่ข่าวตามช่องทางที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เว็บไซต์สามารถ

เสนอข่าวได้มากกว่าอินสตาแกรม แต่เดอะสแตนดาร์ดจัดการเรื่องนี้ได้อย่างมีนัยสำคัญ เพราะความยาวของเนื้อข่าวในอินสตาแกรมส่วนใหญ่ยังถือว่ายาวเกินไป ถือว่าเดอะสแตนดาร์ดยังไม่ได้รายงานข่าวตามแนวคิดการเล่าเรื่องข้ามสื่ออย่างจริงจัง นอกจากนี้ ยังพบการใช้ภาพข่าวเดียวกันแต่จำนวนภาพต่างกัน หรือการใช้ภาพข่าวต่างกันในจำนวนไม่มากนัก การรายงานข่าวข้ามสื่อของเดอะสแตนดาร์ดในภาพรวมแสดงให้เห็นการปรับตัวสู่สื่อใหม่ของสื่อมวลชนแบบที่ 3 ของ Pavlik (2022) แม้ว่าจำนวนภาพระหว่างข่าวในเว็บไซต์และอินสตาแกรมไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม การที่เดอะสแตนดาร์ดมุ่งใช้ภาพข่าวจำนวนมากในการรายงานข่าวในอินสตาแกรมสอดคล้องกับคุณลักษณะของอินสตาแกรมซึ่งมีจุดเด่น คือ การโพสต์ภาพ

อภิปรายผล

ส่วนที่ 1 การจัดวารสารในรายงานข่าว กรณีการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 ในเว็บไซต์ของเดอะสแตนดาร์ด การจัดวารสารของเดอะสแตนดาร์ดในฐานะผู้ส่งสาร สอดคล้องกับที่ Lippman (1922) และ Cohen (1963) และแนวคิดเรื่องค่านิยมแฝงของสื่อมวลชน ตามความเห็นของ McNair (2018) จากการเสนอข่าวที่สื่อความหมายเชิงบวกต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 ซึ่งเดอะสแตนดาร์ดจัดวารสารตามช่วงเวลาทางการเมืองในระยะต่างๆ ตามพัฒนาการของขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม 4 ระยะ คือ การก่อตัว การรวมตัว การเกิดองค์กร และการเสื่อมถอย แนวคิดของ Christiansen (2009) โดยใช้หลักการจัดวารสารด้วยหลักคุณค่าข่าวตามแนวคิดของ Kaid and Holtz-Bacha (2008) และใช้หลักการจัดวารสารลำดับแรกและการจัดวารสารลำดับที่สอง คือ การจัดกรอบสาร และการอัดฉีดสารตามแนวคิดของ McCombs and Shaw (1972), Baran and Davis (2021) และ McCombs and Ghanem (2001) เมื่อพิจารณาการจัดกรอบสารของ Entman (1993) แล้ว พบว่า การคัดเลือกและชุมนุมบางมุมของเหตุการณ์หรือประเด็นให้เด่นขึ้นมา แล้วร้อยเรียงให้

เหตุการณ์หรือประเด็นเหล่านั้นเชื่อมต่อกันเพื่อชี้้นำการนิยามปัญหา ทัศนคติถึงสาเหตุ ประเมินทางศีลธรรม และ/หรือการหาทางออกอย่างใดอย่างหนึ่งตรงตามแนวคิดของ Entman (1993) เช่น ในระยะก่อตัวนั้น เดอะสแตนดาร์ดจัดวารสารลำดับแรก ทำให้เรื่องคำวินิจฉัยต่อพรรคอนาคตใหม่โดดเด่น เมื่อศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัยให้ยุบพรรคอนาคตใหม่พร้อมเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรค ข้าราชการของเดอะสแตนดาร์ดก็มุ่งจัดกรอบสารให้เห็นว่า คำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นปัญหาจากข่าวความเห็นแย้งของฝ่ายต่างๆ ได้แก่ นักวิชาการ องค์กรระหว่างประเทศ และนักการเมือง รวมถึงปฏิกิริยาของประชาชน จากนั้นได้จัดกรอบสารในระยะรวมตัวโดยใช้ความคับข้องใจทางการเมืองของเยาวชน และทางออกของปัญหาคือการออกมาแสดงข้อเรียกร้องทางการเมือง เดอะสแตนดาร์ดได้บรรยายถึงกิจกรรมของเยาวชนในสถาบันการศึกษา ข้อเรียกร้อง ร่วมกับภาพข่าวที่แสดงให้เห็นข้อความความคิดทางการเมือง ซึ่งนอกจากแสดงความเห็นวิพากษ์แล้ว ยังใช้หลบเลี่ยงการกล่าวถึงข้อความที่มีความอ่อนไหว เช่น เสียดสีหรือหยาบคายในข่าว ได้อีกด้วย นอกจากนี้ การรายงานข่าวการประท้วงอย่างถึง ๆ ทั้งของเยาวชนในประเทศไทยและคนไทยในต่างประเทศสื่อถึงความเห็นพ้องต้องกันของเยาวชนจำนวนมาก เดอะสแตนดาร์ดเป็นเสมือนตัวเชื่อมและสานความคิดของเยาวชนกลุ่มต่างๆ เข้าไว้ด้วยกัน แม้ว่ากระแสการชุมนุมในระยะก่อตัวช่วงที่หนึ่งต้องยุติ เนื่องจากการแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 แต่ในระหว่างนั้น เดอะสแตนดาร์ดยังคงอัดฉีดสารเพื่อรักษาความคิดทางการเมืองอย่างต่อเนื่องด้วยบทความที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางการเมืองของนักศึกษา ประวัติศาสตร์การต่อสู้ของประชาชน การเสียดสีผู้นำที่ใช้อำนาจในการปกครองเพื่อรักษาฐานอำนาจของตนมากกว่าเห็นแก่ประชาชน เพื่อย้าทิศทางเชิงบวกต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของนักเรียนนักศึกษาและความชอบธรรมในการต่อต้านผู้มีอำนาจที่ปกครอง เมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคไวรัสโคโรนา 2019 คลี่คลายลง จึงพบว่าเยาวชนกลุ่มที่เคยปลุกกระแสการชุมนุมในช่วงที่หนึ่งได้พยายามรวมตัวเพื่อจุดกระแสการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนเพื่อโต้แย้งกับรัฐขึ้นมาอีกครั้ง

โดยเฉพาะข่าวเรื่องวันอภิวัตน์สยาม เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2563 ซึ่งเกี่ยวข้องกับคณะราษฎร และหมุดที่หายไปของคณะราษฎร ส่วนการเคลื่อนไหวในระยะที่สามคือ การเกิดองค์การนั้นเดอะสแตนดาร์ดสนใจติดตามองค์การกลุ่มต่างๆ อย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่กลุ่มเยาวชนปลดแอกถึงคณะประชาชนปลดแอก กลุ่มนักศึกษาธรรมศาสตร์ถึงแนวร่วมธรรมศาสตร์และการชุมนุม จนถึงคณะราษฎร สอดคล้องกับงานของ Elliott et al. (2016) ซึ่งพบว่า ความเป็นสถาบันของการเคลื่อนไหวที่มีเอกลักษณ์ทำให้สื่อมวลชนสนใจรายงานข่าว การเคลื่อนไหวทางการเมืองในระยะเสื่อมถอยนั้นมาจากปัจจัยหลักคือ มาตรการการควบคุมและปราบปรามของรัฐ และความล้มเหลวในการกดดันให้รัฐยอมทำตามข้อเรียกร้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ Miller (1999) ยิ่งไปกว่านั้น งานวิจัยยังพบว่า เดอะสแตนดาร์ดตระเตรียมตัวรับการเสนอข่าวที่กระทบต่อสถาบันกษัตริย์ โดยใช้การเสนอข่าวแบบเลี่ยงไม่ให้รายละเอียด อีกทั้งยังพบว่า สาธารณมิติที่เกิดขึ้นในสื่อสังคมสามารถเป็นส่วนหนึ่งของการจัดวาระสารของเดอะสแตนดาร์ดได้ด้วย เช่น ข่าวประชาชนใช้แฮชแท็กในทวิตเตอร์เพื่อแสดงความเห็นต่อเหตุการณ์ทางการเมือง อาทิ ผู้ใช้แฮชแท็ก #saveสื่อเสรี ในทวิตเตอร์ถึงกว่าสองแสนครั้ง (เดอะสแตนดาร์ด, 19 ตุลาคม 2563) ผู้ใช้แฮชแท็ก #Saveอนาคตใหม่ ติดอันดับ 1 หลังศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งยุบพรรคอนาคตใหม่ และใช้แฮชแท็ก #Saveอนาคตใหม่ เพื่อให้กำลังใจพรรคอนาคตใหม่ เป็นต้น (เดอะสแตนดาร์ด, 21 กุมภาพันธ์ 2563) แสดงให้เห็นอิทธิพลของสาธารณะต่อสื่อมวลชนในบริบทของสื่อใหม่ด้วย

ส่วนที่ 2 การรายงานข่าวข้ามสื่อระหว่างเว็บไซต์และอินสตาแกรม กรณีการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนในประเทศไทย พ.ศ. 2563 ของ เดอะสแตนดาร์ด พบว่า จุดเด่นในการรายงานข่าวของเดอะสแตนดาร์ดคือ การใช้มัลติมีเดีย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Phillips (2012) งานวิจัยยังพบว่าการรายงานข่าวตามหลักแบบปิรามิดหัวกลับ และ 5W1H ของเดอะสแตนดาร์ด ไม่ได้มีความโดดเด่นมาก อีกทั้งมักขาดองค์ประกอบของส่วนเชื่อมอยู่ระหว่างความนำกับเนื้อเรื่อง ทำหน้าที่ขยายความ หรือให้รายละเอียดทำให้เนื้อข่าวขาด

ความสละสลวยซึ่งไม่สอดคล้องกับหลักการเขียนข่าวเท่าใดนัก แต่การเชื่อมต่อดัวยุทธระดับต่างๆ ด้วยไฮเปอร์ลิงก์จากอินสตาแกรมให้มายังเว็บไซต์ การสัมผัสที่จ่อเพื่อชมวีดิทัศน์ หรือการแชร์ข้อมูลต่อไป สอดคล้องกับแนวคิดของ Kawamoto (2003) เรื่องการใช้มัลติมีเดียในสื่อใหม่ ซึ่งทำให้การรายงานข่าวมีความครบถ้วนและน่าสนใจมากขึ้น แต่กระนั้น รายงานข่าวแบบการข้ามสื่อของเดอะสแตนดาร์ดที่ข่าวในเว็บไซต์และในอินสตาแกรมมีเนื้อข่าวเหมือนกันหรือคล้ายกัน และมักเป็นข่าวยาว ตรงกับข้อสังเกตของ Bull (2016) ที่ว่าสื่อหนังสือพิมพ์มักให้ความสำคัญกับการใช้เนื้อข่าวเป็นหลักในการเล่าเรื่องจากการที่ผู้บริหารและกองบรรณาธิการของเดอะสแตนดาร์ดมาจากนิตยสาร *อะเดย์* ซึ่งเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ แม้พบว่าเดอะสแตนดาร์ดได้พยายามใช้มัลติมีเดียในการรายงานข่าวให้หลุดจากกรอบความคิดของ Bull แต่ก็ยังให้ความสำคัญต่อการเขียนข่าวอยู่มาก จุดเด่นหนึ่งของการรายงานข่าวคือ ภาพที่คุณภาพดีผ่านการจัดวางองค์ประกอบในการสร้างการรับรู้และสื่อความหมายสอดคล้องกับความเห็นของ Barthes (1977) ภาพข่าวจำนวนหนึ่งถูกนำมาใช้เพื่อแสดงถึงการชุมนุมที่สงบและรื่นรมย์ หรือการใช้คำบรรยายที่ทำให้รู้สึกเชิงบวกในการออกมาต่อสู้ทางการเมืองร่วมกัน เป็นไปทิศทางเดียวกับการศึกษาของ เสกสรรโรจนเมธากุล และประไพพิศ มุทิตาเจริญ (2021) ที่พบว่า การเล่าเรื่องด้วยภาพและเนื้อข่าวช่วยให้การเล่าเรื่องสมบูรณ์มากขึ้น เช่นเดียวกับภาพข่าวที่ดีจากทักษะของช่างภาพ อย่างไรก็ตาม ภาพอินโฟกราฟิกของเดอะสแตนดาร์ดมักประกอบด้วยข้อมูลจำนวนมากทำให้ตัวอักษรมีขนาดเล็กและอ่านยาก โดยเฉพาะหากผู้รับสารต้องดูจากโทรศัพท์เคลื่อนที่อัจฉริยะ นอกจากนี้ การรายงานข่าวสดช่วยสร้างความรู้สึปัจจุบันทันด่วน ช่วยผู้รับสารให้เห็นสถานการณ์และรับรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวทางการเมืองด้วยตาของตนเอง และกลายเป็นวีดิทัศน์ให้ย้อนกลับไปชมได้เมื่อเวลาผ่านไป การรายงานข่าวสดและวีดิทัศน์ทำหน้าที่คล้ายการรายงานข่าวในสื่อโทรทัศน์ สอดคล้องกับที่ Tarrow (2011) เห็นว่า สื่อโทรทัศน์มีอิทธิพลในการสร้างการโต้แย้งมากกว่าสื่อสิ่งพิมพ์และวิทยุ และสนับสนุนงานของ Mucundorfeanu and Vana (2012) ที่พบว่า สื่อโทรทัศน์ในช่วงไพรม์ไทม์

มือทีพลต่อการจัดวารสาร แต่ไม่สอดคล้องกับงานของ Baylor (1996) ที่พบว่า สื่อโทรทัศน์ NBC ไม่ได้ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมประท้วงเพื่อเรียกร้องความสนใจจากสื่อมวลชนของชนพื้นเมืองอเมริกัน และไม่สอดคล้องกับงานของ Neumayer and Ross (2018) ที่ว่า ภาพทั้งวีดิทัศน์และภาพถ่ายเป็นการสะท้อนเพียงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่แล้ว เดอะสแตนดาร์ดยังเสนอข่าวที่ให้น้ำหนักต่อการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชน พ.ศ. 2563 มากกว่าคู่ขัดแย้งและรัฐอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่า เดอะสแตนดาร์ดมีจุดยืนสนับสนุนการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชนที่ต่อต้านรัฐ สอดคล้องกับงานของ Smith et al. (2001) ว่า สื่อมวลชนเสนอเนื้อหาที่เป็นคุณต่อผู้ประท้วงมากกว่าต่อรัฐ และการที่ เดอะสแตนดาร์ดและขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชน พ.ศ. 2563 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันจากความคิดทางการเมืองที่สอดคล้องกัน เอื้อให้ขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองสามารถสื่อสารเพื่อปลุกเร้าความคิดทางการเมืองของตนในพื้นที่สื่อได้ซึ่งตรงกันกับแนวคิดของ Gamson and Wolfeld (1993)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาพบว่า การรายงานข่าวข้ามสื่อของเดอะสแตนดาร์ดเป็นการข้ามสื่อ จึงเสนอว่า สำนักข่าวออนไลน์หรือสื่อออนไลน์ควรพิจารณาจัดมัลติมีเดียให้สอดคล้องกับศักยภาพของสื่อแต่ละแพลตฟอร์มเพื่อประสิทธิผลสูงสุดในการรายงานข่าว

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาการจัดวารสารจากมุมมองของผู้ส่งสารเท่านั้น สิ่งที่น่าสนใจศึกษาต่อไปคือ การศึกษาบทบาทของเดอะสแตนดาร์ดในบทบาทของสื่อในการทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในทางการเมือง การรักษาความเป็นกลางของสื่อในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างผู้มีส่วนได้เสียหลายฝ่าย หรือการศึกษาเปรียบเทียบการจัดวารสารระหว่างสำนักข่าวออนไลน์อื่นในกรณีเดียวกัน เพื่อตรวจสอบทิศทางในการรายงานข่าว การศึกษาผู้รับสารในด้านการใช้และความ

พึงพอใจของผู้รับสารต่อเดอะสแตนดาร์ดในกรณีการเคลื่อนไหวทางการเมืองของเยาวชน พ.ศ. 2563 รวมถึงการศึกษาอิทธิพลระหว่างกันของวาระสื่อมวลชน วาระสาธารณชน และวาระนโยบาย ตามแบบจำลองของ Roger and Dearing (1988)

นอกจากนี้ การรายงานข่าวข้ามสื่อระหว่างเว็บไซต์และอินสตาแกรมของเดอะสแตนดาร์ดเป็นแบบการข้ามสื่อ แสดงให้เห็นว่า ผู้รับสารที่ติดตามเดอะสแตนดาร์ดทั้งเว็บไซต์และอินสตาแกรม อาจถูกกักตุนเข้าใส่ด้วยสารชุดเดียวกันจนทำให้ไม่มีเวลาคิดหรือไตร่ตรอง หรืออาจถูกครอบงำ ซึ่งสามารถนำไปสู่การศึกษาผู้รับสารจากการเกิดภาวะห้องเสียงก้อง (echo chamber) ที่ผู้รับสารมีแนวโน้มเลือกรับข้อมูลข่าวสารที่สอดคล้องกับทัศนคติทางการเมืองของตนเท่านั้น ในการทำความเข้าใจประสิทธิภาพของการจัดวาระสารและรายงานข่าวข้ามสื่อต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

มาลี บุญศิริพันธ์ (2561), *วารสารศาสตร์เบื้องต้น: ปรัชญาและแนวคิด*, ปทุมธานี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เสกสรร โจรนเมธากุล และประไพพิศ มุกิตาเจริญ (2564), "กลยุทธ์และกระบวนการสร้างเนื้อหาภาพข่าวบนเฟซบุ๊กแฟนเพจ THE STANDARD", *Media and Communication Inquiry*, 3(3).

ภาษาอังกฤษ

Amenta, E. and Elliott, A. (2017), "All the Right Movements? Mediation, Rightist Movements, and Why US Movements Received Extensive Newspaper Coverage University of California Thomas Insight Data Science", *Social Forces*, 96(2): 803-830.

Baran. S. and Davis. D. (2021), *Mass Communication Theory: Foundations. Ferment. and Future*, New York: Oxford University Press.

Barthes. R. (1977), *Image, Music, Text*, London: Fontana.

Baylor, T. (1996), "Media Framing of Movement Protest: The Case of American Indian Protest", *Social Science Journal*, 33(3).

- Brooks, B. et al. (2014), *News Reporting and Writing*, Boston: Bedford/St.Martin's Press.
- Bull, A. (2016), *Multimedia Journalism: A Practical Guide*, New York: Routledge.
- Christiansen, J. (2009), "Social Movement and Collective Behavior: Four Stages of Social Movement", *EBSCO Research Starter*, 1-7.
- Cohen, B. (1963), *The Press and Foreign Policy*, Princeton: Princeton University Press.
- Ekaterina, W. and Gioglio, J. (2014), *The Power of Visual Storytelling: How to Use Visuals, Videos, and Social Media to Market Your Brand*, New York: McGraw Hill Education.
- Entman, R. (1993), "Framing: Toward Clarification of a Fractured Paradigm", *Journal of Communication*, 43(4).
- Elliott, T. et al. (2016), "Recipes for Attention: Policy Reforms, Crises, Organizational Characteristics, and the Newspaper Coverage of the LGBT Movement, 1969-2009", *Sociological Forum*, 31(4).
- Gamson, W. and Wolfeld, G. (1993), "Movements and Media as Interacting Systems", *Annals of the American Academy of Political and Social Science*, 528: 114-125.
- Johnson, T. (2013), *Agenda Setting in a 2.0 World: New Agendas in Communication*, London: Routledge.
- Kawamoto, K. (2003), *Digital Journalism: Emerging Media and the Changing Horizons of Journalism*, Lanham: Rowman & Littlefield.
- Kaid, L. and Holtz-Bacha, C. (2008), *Encyclopedia of Political Communication*, Thousand Oaks: Sage.
- Lippmann, W. (1922), *Public Opinion*, New York: Harcourt, Brace & Co.
- McCombs, M. and Shaw, D. (1972), "The Agenda-Setting Function of Mass Media", *Public Relations Review*, 3: 176-187.
- McCombs, M. and Ghanem, S. (2001), "The Convergence of Agenda Setting and Framing", in Resse, S. et al. (eds.), *Framing Public Life*, New Jersey: Lawrence Erlbaum.
- McNair, B. (2018), *Introduction to Political Communication*, New York: Routledge.
- Mucundorfeanu, M. and Vana, D. (2012), "Agenda-setting, Framing, Priming: Media Effect Analysis in Romania", *Review of Management & Economic Engineering*, 11(2).
- Neumayer, C. and Ross, L. (2018), "Images of Protest in Social Media: Struggle over Visibility and Visual Narratives", *New Media & Society*, 20(11): 4293-4310.
- Pavlik, J. (2022), *Disruption and Digital Journalism*, New York: Routledge.
- Phillips, A. (2012), *A Creator's Guide to Storytelling Transmedia*, New York: McGraw-Hill.
- Roberts, J. (2016), *Writing for Strategic Communication Industries*, Ohio: Ohio State University.

- Rogers. E. and Dearing. J. (1988), "Agenda-setting Research: Where has it been? Where is it going?", in Anderson, J. (ed.), *Communication Yearbook 11*, Newbury Park: Sage.
- Smith, J. et al. (2001), "From Protest to Agenda Building: Description Bias in Media Coverage of Protest Events in Washington, D.C.", *Social Forces*, 79(4): 1397-1423.
- Tarrow, S. (2011), *Power in Movement: Social Movements and Contentious Politics*, Cambridge: Cambridge University Press.
- Tilly. C. and Tarrow, S. (2015), *Contentious Politics*, New York: Oxford University Press.

สื่อออนไลน์

- ณฤทธิ์ วรพงษ์ดี (2559), "Startup คือธุรกิจอะไรกันแน่", สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2565 จาก <https://www.set.or.th/set/enterprise/article/detail.do?contentId=5464>
- เดอะสแตนดาร์ด. (19 ตุลาคม 2563ก), "เกาะติดชุมนุม #มีอบ19ตุลา สถานการณ์ล่าสุด", สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2565 จาก <https://thestandard.co/pro-democracy-protestors-rally-191063/>
- _____. (19 ตุลาคม 2563ข), "แถลงการณ์ THE STANDARD เสรีภาพสื่อคือเสรีภาพของประชาชน", สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2565 จาก <https://thestandard.co/the-standard-media-for-people/>
- _____. (19 ตุลาคม 2563ค), "#Saveสื่อเสรี ติดเทรนด์ทวิตเตอร์ หลังปรากฏเอกสาร กอธ.จ. ระงับการเผยแพร่ออกอากาศสื่อทีวีและสื่อออนไลน์", สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2565 จาก <https://thestandard.co/save-liberty-liberty-media-after-suspending/>
- _____. (21 กุมภาพันธ์ 2563), "โซเชียลแห่ทวิต #Saveอนาคตใหม่ ขึ้นเทรนด์อันดับ 1 หลังศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยสั่งยุบพรรคอนาคตใหม่", สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2565 จาก <https://thestandard.co/save-future-forward-party-hashtag-all-over-social-media/>
- ทีมข่าว TCIJ (2562), "Media Disruption: EP5 'สื่อสิ่งพิมพ์ไทย' ในยุค Disrupt ถึงจุดดิ่งสุดแล้วหรือยัง?", สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2565 จาก <https://www.tcijthai.com/news/2019/11/scoop/9541>
- วชิรวิษณุ กิตติชาติพรพัฒน์ (2560), "'สื่อขนาดเล็กมีโอกาสมือรองต่ำกว่า' ทีปกร วุฒิจิวายามงคล ผู้ก่อตั้ง The MATTER", สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2565 จาก <https://thestandard.co/news-business-thematter-champ-teepagorn/>
- วิรัตน์ แสงทองคำ (2561), "วิรัตน์ แสงทองคำ: สื่อกับสังคมไทย (2) ธุรกิจสื่อเปิดฉาก", *มติชนสุดสัปดาห์* ฉบับวันที่ 26 มกราคม - 1 กุมภาพันธ์ 2561, สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2565 จาก https://www.matichonweekly.com/column/article_79171
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (2563), *รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2563*, สืบค้นเมื่อ

- 1 ธันวาคม 2565 จาก <https://www.eta.or.th/th/Useful-Resource/publications/Thailand-Internet-User-Behavior-2020.aspx>
- Abiola, R. (2021), "Instagram as New Face of News Sourcing and Information Sharing", retrieved 1 December 2022 from <https://dubawa.org/instagram-as-new-face-of-news-sourcing-and-information-sharing/>
- Jenkins, H. (2011), "Transmedia 202: Further Reflections", retrieved 1 December 2022 from henryjenkins.org/blog/2011/08/defining_transmedia_further_re.html
- Majid, A. (2022), "Top 50 News Sites in the World: Biggest Sites See Some Month-on-month Gains in January", retrieved 1 December 2022 from <https://pressgazette.co.uk/most-popular-websites-news-world-monthly/>
- Martin, N. (2018), "How Social Media Has Changed How We Consume News", retrieved 1 December 2022 from <https://www.forbes.com/sites/nicolemartin1/2018/11/30/how-social-media-has-changed-how-we-consume-news/?sh=b7fa8313c3ca>
- NapoleonCat (2020), "Instagram Users in Thailand", retrieved 1 December 2022 from <https://napoleoncat.com/stats/instagram-users-in-thailand/2020/10/>
- positioningmag (2560), "12 เรื่องรู้จัก 'The Standard' นามสกุลใหม่ของวงศ์ทอง", สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2565 จาก <https://positioningmag.com/1128059>
- TWF Agency (2563), "สรุปข้อมูลผู้ใช้งาน Social Media Platform หลักของคนไทย", สืบค้นเมื่อ 1 ธันวาคม 2565 จาก <https://www.twfdigital.com/blog/2020/08/summary-of-social-media-users-thailand-july2020/>